

CURTEA DE JUSTIȚIE
A UNIUNII EUROPENE

Panorama anului

Raport anual 2020

Curtea de Justiție
a Uniunii Europene este
garantul respectării
dreptului Uniunii
pentru 450 de milioane
de cetățeni

Raport anual 2020

Panorama anului

Curtea de Justiție a Uniunii Europene este una dintre cele șapte instituții europene.

Instituție judiciară a Uniunii, aceasta are drept misiune să garanteze respectarea dreptului european, asigurând interpretarea și aplicarea uniformă a tratatelor, precum și controlul legalității actelor adoptate de instituțiile, organismele, oficiile și agențiile Uniunii.

Instituția contribuie la protejarea valorilor Uniunii și lucrează la construcția europeană prin jurisprudența sa.

Curtea de Justiție a Uniunii Europene este compusă din două instanțe: „Curtea de Justiție” și „Tribunalul Uniunii Europene”.

Cuprins

Prefața președintelui	5
1 Anul 2020 pe scurt	7
A Un an în imagini	8
B Un an în cifre	22
2 Activitatea judiciară	27
A Retrospectiva marilor hotărâri ale anului	28
B Cifrele-cheie ale activității judiciare	56
3 Un an plasat sub semnul adaptării și al continuității serviciului public al justiției europene	63
A Introducerea Grefierului	64
B Etapele gestionării crizei	69
C Bilanț al activității Curții în timpul pandemiei.....	72
Focus Ședințele de audiere a pledoariilor de la distanță.....	74
Focus Relațiile cu publicul	76
Focus Contribuția Direcției generale multilingvism la continuitatea funcționării instituției	80
Focus Tehnologia informației la proba pandemiei.....	81
4 O instituție care se preocupă de mediu	83
5 Privire spre viitor	87
6 Rămâneți conectați!	91

Introducerea, în timp record, a unor soluții tehnologice inovatoare a permis asigurarea funcționării cât mai normale posibil a instanțelor și a continuității activității în serviciul justiției europene.

[...] în pofida dificultăților pe care toți le-am întâmpinat în viața personală și profesională, doresc să subliniez cu mândrie că adaptabilitatea și determinarea de care întreg personalul a dat dovadă au permis Curții de Justiție și Tribunalului să asigure întotdeauna soluționarea eficientă a cauzelor și să garanteze calitatea deciziilor acestora în interesul justițiabilului.

Prefața președintelui

În Europa, la fel ca în restul lumii, anul trecut a fost profund marcat de pandemia de Covid-19, care ne-a bulversat viața privată și socială, precum și obiceiurile noastre de muncă. Datorită planurilor de criză pe care Curtea le-a adoptat în prealabil, precum și capacității de adaptare și angajamentului exemplare din partea membrilor și a personalului instituției, această situație neașteptată a putut fi gestionată cu eficacitate.

Introducerea, în timp record, a unor soluții tehnologice inovatoare a permis asigurarea funcționării cât mai normale posibil a instanțelor și a continuității activității în serviciul justiției europene.

Instituția a luat măsurile adecvate pentru a-și proteja personalul, pentru a evita răspândirea virusului în cadrul său și pentru a se asigura că condițiile de muncă sunt apropiate de condițiile obișnuite. După o întrerupere forțată a ședințelor între jumătatea lunii martie și sfârșitul lunii mai, instituția a fost în măsură să garanteze reluarea acestora, asigurând în același timp protecția tuturor celor care erau chemați să participe la ședințe.

Statisticile anului reflectă, într-o măsură totuși limitată, consecințele crizei sanitare. Ca urmare a încetinirii în primele luni ale pandemiei a activității instanțelor naționale, numărul cauzelor introduse nu a atins nivelul record al anului 2019, ci rămâne apropiat de cel din anii 2018 și 2017. În ceea ce privește numărul cauzelor soluționate, acesta nu a cunoscut decât o ușoară scădere datorită diverselor măsuri puse în aplicare pentru a atenua imposibilitatea de a organiza ședințele mai mult de două luni, precum și limitările de deplasare impuse de la reluarea acestora. Astfel, se poate observa în mod clar că, în pofida contextului critic al acestui an 2020, nivelul de activitate al celor două instanțe a fost similar celui din 2017 și chiar superior celui din 2016.

Pe fond, jurisprudența cea mai semnificativă a anului, pe care o veți găsi prezentată pe scurt în această Panoramă, conține hotărâri importante, în special în domeniul libertăților fundamentale și al principiilor statului de drept. Aceste hotărâri dovedesc rolul fundamental care revine instanțelor Uniunii în cadrul sistemului instituțional european, atât în raport cu actorii economici, cât și cu cetățenii.

Un alt eveniment a marcat anul 2020: retragerea efectivă a Regatului Unit din Uniunea Europeană, la 31 ianuarie, la miezul nopții, la finalul unei evoluții comune de peste 47 de ani. Brexitul a determinat pentru instituție plecarea membrilor britanici ai acesteia, însă nu a afectat situația personalului britanic în funcție.

În momentul întocmirii bilanțului anului 2020, și în pofida dificultăților pe care toți le-am întâmpinat în viața personală și profesională, doresc să subliniez cu mândrie că adaptabilitatea și determinarea de care întreg personalul a dat dovadă au permis Curții de Justiție și Tribunalului să asigure întotdeauna soluționarea eficientă a cauzelor și să garanteze calitatea deciziilor acestora în interesul justițiabilului. Măsurile și evoluțiile puse în aplicare pentru a ajunge la acest rezultat sunt tot atâtea învățăminte ce constituie atuurile de care instituția va ști să țină seama în viitor, în conformitate cu obiectivul său de îmbunătățire constantă a serviciului public al justiției europene.

Koen Lenaerts

Președintele Curții de Justiție a Uniunii Europene

1

Anul 2020 pe scurt

A | Un an în imagini

B | Un an în cifre

A | Un an în imagini

13 IANUARIE

Angajamentul solemn al Comisiei von der Leyen

În cursul unei ședințe solemne desfășurate în fața Curții, președinta **Ursula von der Leyen** și **noii membri ai Comisiei Europene** își iau angajamentul solemn prevăzut de tratate, în prezența Alteței Sale Regale Marele Duce Henri al Luxemburgului, a președintelui Camerei Deputaților a Marelui Ducat al Luxemburgului, domnul Fernard Etgen, și a prim-ministrului Marelui Ducat al Luxemburgului, domnul Xavier Bettel. În alocuțiunea sa, domnul Koen Lenaerts, președintele Curții, amintește că angajamentul solemn rezultă dintr-o practică consacrată, simbol al uniunii de drept pe care o constituie UE.

17 IANUARIE

Introducerea cauzelor *Junqueras i Vies* și *alții/Parlamentul*

Tribunalul trebuie să se pronunțe, în mai multe cauze legate de **alegerile pentru Parlamentul European din anul 2019**, cu privire la acțiuni introduse de persoane care au fost alese, printre care domnii Puigdemont i Casamajó și Junqueras i Vies ([T-100/20](#), [T-115/20](#) și [T-613/20](#)).

27 IANUARIE

Întâlnire cu CCBE

O delegație a Consiliului barourilor europene (CCBE) întâlnește membri ai Curții de Justiție și ai Tribunalului pentru un schimb de opinii referitor la probleme de interes comun, în special cu privire la **aspectele procedurale ale funcționării instanțelor Uniunii**. CCBE reprezintă barourile din 45 de țări (adică peste un milion de avocați europeni).

29 IANUARIE

Instalarea la Curtea a sculpturii „Erma”, reprezentându-i pe Herodot și Tucidide

Curtea găzduiește **sculptura bicefală** reprezentându-i pe cei doi istorici greci, Herodot și Tucidide, care privesc în direcții opuse. Reproducerea în marmură a modelului în bronz care datează de la sfârșitul secolului al IV-lea î. Hr. provine din colecția Farnese și este împrumutată de Muzeul Național de Arheologie din Napoli. Herodot este considerat primul istoric care se întemeiază pe investigația de teren, iar Tucidide cel dintâi care își prezintă narațiunea istorică riguros, întemeindu-se pe rațiune.

31 IANUARIE

Regatul Unit părăsește Uniunea Europeană

La 47 de ani de la aderarea sa la Uniunea Europeană, **retragerea Regatului Unit** devine efectivă la miezul nopții. **Curtea rămâne competentă** să soluționeze orice procedură introdusă de sau împotriva Regatului Unit și să se pronunțe cu titlu preliminar cu privire la cererile instanțelor din Regatul Unit prezentate înainte de sfârșitul perioadei de tranziție, care s-a încheiat la finalul anului 2020.

Februarie

6 FEBRUARIE

Ceremonie de plecare

O ceremonie este organizată la Tribunal cu ocazia încetării din funcție a domnului **Ian Stewart Forrester**, judecător în perioada 2015-2020, ca urmare a Brexitului.

12 FEBRUARIE

Ceremonie de plecare

O ceremonie are loc la Curtea de Justiție cu ocazia încetării din funcție a domnului **Christopher Vajda**, judecător în perioada 2012-2020, ca urmare a Brexitului.

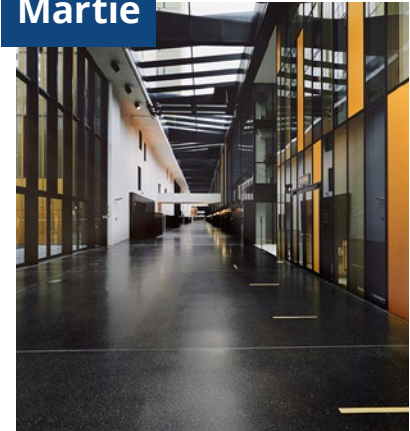
13 FEBRUARIE

Depunerea jurământului de către doi membri ai Curții de Conturi și de către Ombudsmanul European

În cadrul unei ședințe solemne, Curtea de Justiție primește angajamentul solemn al doi noi membri ai Curții de Conturi, domnul **François-Roger Cazala** (Franța) și doamna **Joëlle Elvinger** (Luxemburg), precum și al Ombudsmanului European, doamna **Emily O'Reilly** (Irlanda), cu ocazia reînnoirii mandatului său, de a-și exercita funcțiile în deplină independență, în interesul general al Uniunii.

Martie

16 MARTIE

La distanță..., dar mereu împreună

Pentru a contribui la combaterea răspândirii pandemiei de Covid-19 și pentru a-și proteja personalul, Curtea pune în aplicare un **mod de lucru la distanță generalizat**. Cu excepția persoanelor chemate să exercite funcții esențiale, sediile instituției devin inaccesibile personalului și vizitatorilor.

16 MARTIE

Introducerea la Curtea de Justiție a cauzei *Lufthansa*

Curtea este chemată să verifice dacă Directiva privind utilizarea **datelor personale ale pasagerilor aerieni cuprinse în registrul cu numele pasagerilor (PNR)** pentru prevenirea și depistarea printre altele a infracțiunilor de terorism este compatibilă cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene ([C-148/20](#), [C-149/20](#) și [C-150/20](#)).

23 MARTIE

Intrarea în funcție a unui nou avocat general

Este numit în calitate de avocat general la Curtea de Justiție domnul **Jean Richard de la Tour** (Franța), în locul domnului Yves Bot. Ținând seama de criza sanitară, depunerea jurământului se desfășoară la distanță, prin videoconferință, în prezența președintelui, a primului avocat general și a grefierului Curții de Justiție.

24 MARTIE

Introducerea la Tribunal a cauzei *Tartu Agro/Comisia*

Societatea agroalimentară estoniană Tartu Agro urmărește să obțină anularea deciziei Comisiei prin care s-a concluzionat că statul estonian a pus în aplicare un ajutor **de stat ilegal** prin închirierea unor terenuri agricole în schimbul unei chirii inferioare prețului pieței. În paralel, o ordonanță privind măsurile provizorii **suspendă restituirea sumei ca urmare a crizei sanitare legate de Covid-19**. Societatea invocă consecințele financiare ale pandemiei și riscul de a trebui, în caz de restituire a sumei, să își înceteze activitatea, ceea ce ar avea consecințe asupra siguranței alimentare a statului membru ([T-150/20](#)).

26 MARTIE

Primele pronunțări în regim de izolare

Începând cu această dată, ținând seama de criza sanitară, pronunțarea hotărârilor Curții de Justiție și ale Tribunalului și prezentarea concluziilor avocaților generali din cursul săptămânii fac obiectul unei **ședințe unice** în fața Curții și a Tribunalului.

Aprilie

2 APRILIE

Hotărârea în cauza *Coty Germany/ Amazon*

Simpla **depozitare pe Amazon-Marketplace** a unor produse care încalcă un drept asupra mărcii nu constituie o încălcare de către Amazon a dreptului asupra mărcii ([C-567/18](#)).

→ ([a se vedea p. 51](#))

23 APRILIE

Hotărârea în cauza *NH/Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI*

Declarațiile homofobe făcute de o persoană ce pare să aibă o influență determinantă asupra politicii de recrutare a unui angajator constituie o discriminare în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă. O asociație poate să solicite în justiție repararea prejudiciilor chiar dacă nu poate fi identificată nicio persoană lezată ([C-507/18](#)).

→ ([a se vedea p. 28](#))

1 MAI

Introducerea la Tribunal a cauzei *Ryanair/Comisia*

Prima acțiune, dintr-o lungă serie, introdusă de societatea Ryanair împotriva deciziilor Comisiei de aprobare a **ajutoarelor acordate** de mai multe state membre în favoarea anumitor companii aeriene **în contextul pandemiei de Covid-19 (T-238/20)**.

9 MAI

Ziua Europei pe rețelele sociale

Cu ocazia aniversării „Declarației Schuman”, **Curtea sărbătorește în mod virtual ziua Europei** datorită rețelilor sociale, prin intermediul **platformelor Twitter și LinkedIn**. Curtea răspunde la întrebările cetățenilor și îi invită, pentru a-i cunoaște mai bine activitățile, să vizioneze [videoclipurile care explică rolul său și jurisprudența sa pe canalul Youtube al Curții](#).

25 MAI

Sălile de ședințe își redeschid ușile

Ședințele de audiere a pledoariilor în fața Curții de Justiție și a Tribunalului sunt reluate. O parte a personalului revine în clădirile instituției pentru a **permite îndeplinirea unor sarcini care nu pot fi realizate la distanță**. Măsurile sanitare cele mai stricte asigură buna desfășurare a ședințelor.

25 MAI

Prima ședință a Curții de Justiție prin videoconferință

Curtea ține prima sa ședință cu **părți care intervin de la distanță**, prin videoconferință.

Iunie

24 IUNIE

Introducere în fața Curții de Justiție a cauzei *Comisia/ Spania*

Acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva Spaniei, ale cărei dispoziții privind regimul juridic **al răspunderii statului pentru încălcările dreptului Uniunii** aduc atingere, potrivit Comisiei, principiilor echivalenței și efectivității ([C-278/20](#)).

30 IUNIE

Prima ședință a Tribunalului prin videoconferință

Tribunalul ține prima sa ședință cu **părți care intervin de la distanță**, prin videoconferință.

Iulie

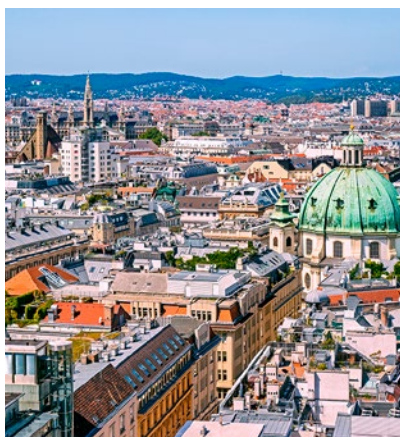

15 IULIE

Introducere în fața Curții de Justiție a unei noi cauze *Facebook/Irlanda*

Curtea trebuie să stabilească dacă asociațiile pentru protecția consumatorilor sunt abilitate să invoce în justiție **încălcări ale normelor în materie de protecție a datelor cu caracter personal** de către platforme precum **Facebook** ([C-319/20](#)).

22 IULIE

Introducere în fața Curții de Justiție a cauzei *Comisia/ Austria*

Printr-o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, Comisia contestă Austriei **indexarea prestațiilor familiale** aplicată resortisanților Uniunii Europene care lucrează în Austria și ai căror copii trăiesc într-un alt stat membru, în care costul vieții este considerat ca fiind mai scăzut ([C-328/20](#)).

August

6 AUGUST

Ședința în cauza *XC*

La 16 iulie 2020, o procedură preliminară de urgență (PPU) cu privire la **pluralitatea de mandate europene de arestare emise de un stat membru împotriva aceleiași persoane** face obiectul unei ședințe de audiere a pledoariilor. Hotărârea, ale cărei concluzii au fost prezentate la 6 august, va fi pronunțată la 24 septembrie, respectiv la patru luni și jumătate după introducerea cauzei ([C-195/20 PPU](#)).

Septembrie

14 AUGUST

Introducerea la Tribunal a cauzei *Daimler AG/Comisia*

Tribunalul trebuie să se pronunțe cu privire la Decizia de punere în aplicare a Comisiei privind calculul provizoriu al **mediei emisiilor specifice de CO₂** și al obiectivelor privind emisiile specifice pentru producătorii de autoturisme și de vehicule utilitare ușoare pentru anul 2018 ([T-509/20](#)).

10 SEPTEMBRIE

Intrarea în funcție a unui nou avocat general la Curtea de Justiție

Domnul **Athanasios Rantos** (Grecia), desemnat avocat general pentru înlocuirea avocatei generale Eleanor Sharpston (Regatul Unit), depune jurământul în ședința publică a Curții de Justiție.

25 SEPTEMBRIE

Introducere în fața Curții de Justiție a cauzei *Comisia/Irlanda și alții*

Recurs formulat împotriva Hotărârii Tribunalului din 15 iulie 2020 (cauzele conexe T-778/16 și T-892/16), prin care s-a anulat decizia Comisiei privind ajutorul de stat („**ruling**” fiscal) acordat de Irlanda în favoarea societății **Apple** ([C-465/20](#)).

Octombrie

28 SEPTEMBRIE

Angajament solemn al membrilor Parchetului European

La Curte are loc o ședință de instalare pentru a marca în mod solemn începutul oficial al activității Parchetului European. Șefa Parchetului European, doamna **Laura Codruța Kövesi** (România), și **procurorii europeni numiți de statele membre** își iau angajamentul solemn de a respecta obligațiile care decurg din funcțiile lor.

6 OCTOMBRIE

Intrarea în funcție a doi judecători noi la Curtea de Justiție

O ședință solemnă are loc cu ocazia depunerii jurământului și a intrării în funcție a doamnei judecătoare **Ineta Ziemele** (Letonia), în locul domnului Egils Levits, și a domnului judecător **Jan Passer** (Cehia), în locul domnului Jiří Malenovský.

19 OCTOMBRIE

Vizită oficială în Germania

O delegație a Curții de Justiție se deplasează la Karlsruhe (Germania) în cadrul unei vizite oficiale, la invitația **Bundesverfassungsgericht** (Curtea Constituțională Federală).

23 OCTOMBRIE

Introducere în fața Curții de Justiție a cauzei *Lituania/Parlamentul și Consiliul*

Prima dintr-o serie de acțiuni introduse de statele membre împotriva mai multor dispoziții ale actelor normative care constituie „**Pachetul mobilitate**”, privind reforma sectorului transporturilor rutiere ([C-541/20](#)).

25 OCTOMBRIE

Ziua Europeană a Justiției

Această zi este organizată începând din anul 2003 pentru a **permite cetățenilor europeni să își înțeleagă mai bine drepturile și să fie informați cu privire la funcționarea sistemelor judiciare** (justiție, mediere, executarea hotărârilor judecătorești etc.), precum și pentru a face justiția accesibilă. Pentru ediția 2020, Consiliul Europei a organizat și a încurajat o serie de evenimente virtuale. Curtea participă, informându-i pe cetățeni cu privire la principalele caracteristici ale funcționării sale, precum și la efectele procedurii preliminară asupra vieții lor cotidiene, pe rețelele sociale, prin intermediul platformelor Twitter și LinkedIn.

30 OCTOMBRIE

Cele două conturi Twitter ale Curții depășesc 100 000 de *followers*

Curtea este prezentă pe Twitter începând din anul 2013, prin intermediul a două conturi, unul în limba franceză, iar celălalt în limba engleză, pentru a comunica rapid și în mod concis esența informațiilor referitoare la **procedurile, hotărârile și concluziile importante și la evenimentele privind instituția**. În acest an, cele două conturi au la activ mai mult de 100 000 de *followers* (față de 81 552 în anul 2019).

Noiembrie

18 NOIEMBRIE

Hotărârea în cauza *Lietuvos geležinkeliai/Comisia*

Tribunalul confirmă decizia Comisiei prin care se constată **abuzul de poziție dominantă al societății naționale a căilor ferate din Lituania** pe piața lituaniană a transportului feroviar de marfă ([T-814/17](#)).

→ ([a se vedea p. 47](#))

Decembrie

2 DECEMBRIE

Introducerea unei cereri de aviz

Belgia solicită Curții de Justiție să emită un aviz cu privire la compatibilitatea **proiectului de tratat modernizat privind Carta energiei** cu tratatele Uniunii Europene, în special în materie de soluționare a litigiilor ([Avizul 1/20](#)).

4 DECEMBRIE

A 68-a aniversare a înființării Curții de Justiție

Curtea sărbătorește **evenimentul pe rețelele sociale**, prin intermediul platformelor Twitter și LinkedIn, propunându-le cetățenilor o retrospectivă a principalelor hotărâri pronunțate în anul 2020.

16 DECEMBRIE

Hotărârea în cauza *International Skating Union/ Comisia*

Normele Uniunii Internaționale de Patinaj (UIP) care prevăd sancțiuni severe împotriva atleților care participă la probe de patinaj de viteză nerecunoscute de aceasta sunt **contrare normelor Uniunii Europene în materie de concurență** ([T-93/18](#)).

→ ([a se vedea p. 47](#))

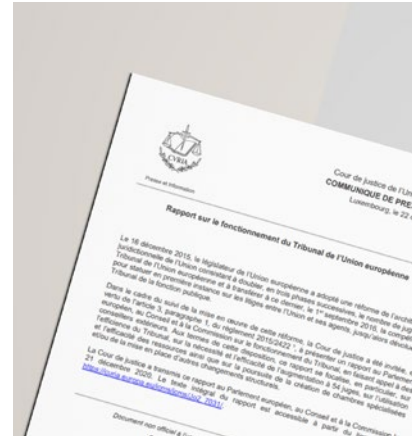
17 DECEMBRIE

Hotărârea în cauza *Centraal Israëlitisch Consistorie van België și alții*

În vederea promovării bunăstării animale în cadrul sacrificării religioase, statele membre pot, fără a încălca drepturile fundamentale consacrate de cartă, să impună un **procedeu de asomare reversibilă** și care nu poate conduce la moartea animalului ([C-336/19](#)).

→ ([a se vedea p. 29](#))

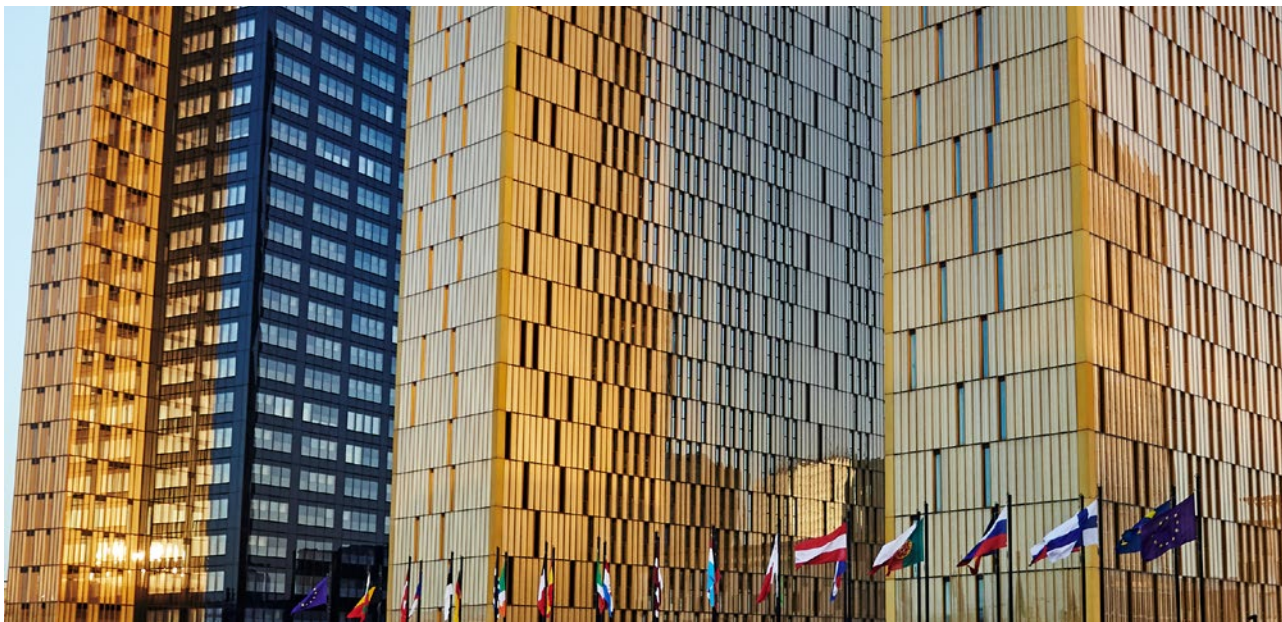
22 DECEMBRIE

Raportul Curții de Justiție referitor la funcționarea Tribunalului

În cadrul monitorizării **punerii în aplicare a reformei arhitecturii juridictionale a Uniunii**, [Curtea de Justiție prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comisiei **raportul său**](#) cu privire la funcționarea Tribunalului. Acest raport se concentrează pe eficiența Tribunalului, pe necesitatea și pe eficacitatea creșterii la 54 de judecători, pe utilizarea optimă și pe eficiența resurselor și pe continuarea înființării de camere specializate.

B | Un an în cifre

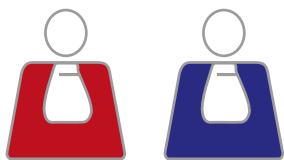
Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reușit să mențină un nivel de activitate ridicat în anul 2020, într-un context marcat de munca la domiciliu și de restricții privind deplasările care au condus la imposibilitatea de a ține ședințe între 16 martie și 25 mai 2020. De la această din urmă dată și cu respectarea unor măsuri sanitare stricte, sălile de audiență și-au deschis ușile pentru reprezentanții părților și pentru public, în interesul bunei administrări a justiției și în conformitate cu principiul publicității ședințelor.

Măsurile de izolare și restricțiile destinate să atenueze pandemia care au fost adoptate de majoritatea statelor membre au avut totuși, în mod inevitabil, un anumit impact asupra activității sociale și economice, precum și asupra celei a instanțelor din statele membre, cu consecința reducerii numărului de cauze introduse. Cu **1 582 de cauze introduse global la cele două instanțe ale Uniunii**, acest număr este mai mic decât cifra record din anul precedent (1 905), dar reprezintă un ordin de mărime apropiat de cifrele din anul 2018 (1 683) și din anul 2017 (1 656).

Se poate observa o tendință similară în ceea ce privește **cauzele soluționate**. Numărul acestora se ridică la **1 540**, inferior celui din 2019 și recordului din 2018, dar reprezintă un nivel de activitate echivalent celui cunoscut în 2017 și chiar superior celui din 2016. Pentru a fi evaluat la justa sa valoare, acest rezultat trebuie analizat în perspectiva faptului că cele două instanțe au fost împiedicate mai mult de două luni să țină ședințe în cursul anului 2020.

În sfârșit, **durata medie a procedurilor în cauzele soluționate de cele două instanțe se ridică la 15,4 luni, cel mai scăzut nivel atins vreodată**, ceea ce demonstrează urmărirea constantă a obiectivului de îmbunătățire a eficienței în gestionarea procedurilor.

Instituția în anul 2020

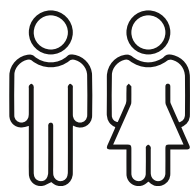
81
DE
JUDECĂTORI

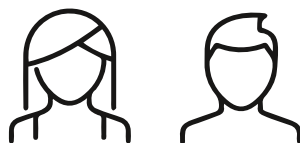
11
AVOCAȚI
GENERALI

proveniți din cele

27
de state membre

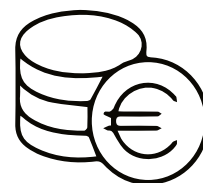

2 235
de funcționari și de agenți

61 % **39 %**

1 359 de femei
876 de bărbați

BUGETUL
437
DE MILIOANE DE EURO

Reprezentarea femeilor în posturi de răspundere în cadrul administrației plasează Curtea în media superioară a instituțiilor europene.

Sunt ocupate de femei

54 % din posturile de administratori

41 % din posturile de conducere de nivel intermediar și superior

Anul judiciar (ambele instanțe)

1 582

de cauze introduse

1 540

de cauze soluționate

2 542

de cauze pendinte

159 110

acte de procedură
înscrise în registrul
grefelor

Durata medie
a procedurilor

15,4 luni

Curtea de Justiție

15,4 luni

Tribunalul

15,4 luni

Procentajul de acte de
procedură depuse prin
e-Curia:

Curtea de Justiție:

79 %

Tribunalul:

95 %

7 378

conturi de acces la e-Curia

(și anume o creștere cu 12 %
în raport cu anul 2019)

2 568

comunicări judiciare
publicate în *Jurnalul Oficial al
Uniunii Europene*

e-Curia este o aplicație a Curții de Justiție a Uniunii Europene care permite reprezentanților părților în cauzele introduse la Curtea de Justiție și la Tribunal, precum și instanțelor naționale, în cadrul unei cereri de decizie preliminară formulate în fața Curții de Justiție, să schimbe actele de procedură cu grefele pe cale exclusiv electronică.

e-Curia: aplicația informatică ce permite
schimbul de documente judiciare

Vizionați pe YouTube

Serviciile lingvistice

Instituție jurisdicțională multilingvă, Curtea trebuie să fie în măsură să trateze o cauză oricare ar fi limba oficială a Uniunii în care aceasta a fost introdusă. Ulterior, Curtea asigură difuzarea jurisprudenței sale în toate limbile oficiale ale Uniunii.

24

de limbi de procedură potențiale

552

de combinații lingvistice posibile

601

juriști-lingviști pentru traducerea documentelor scrise

1 145 000

Sarcină de lucru
(pagini de tradus)

1 170 000

Pagini produse de serviciul de traducere juridică

480 000 de pagini

Rezultatul măsurilor de economie adoptate de instanțe în vederea reducerii nevoilor de traducere

70

de interpreți pentru ședințele de audiere a pledoariilor și pentru reuniuni

445

de ședințe și reuniuni care au beneficiat de interpretare simultană

La Curte, traducerile sunt efectuate cu respectarea unui regim lingvistic imperativ care prevede posibilitatea de a utiliza toate cele 24 de limbi oficiale ale Uniunii Europene. Toate documentele de tradus sunt texte juridice cu un înalt grad de tehnicitate. Din acest motiv, serviciul lingvistic al Curții angajează numai **juriști-lingviști** având o formare juridică completă, precum și o cunoaștere aprofundată a cel puțin două limbi oficiale diferite de limba lor maternă.

2

Activitatea judiciară

- A | Retrospectiva marilor hotărâri ale anului
- B | Cifrele-cheie ale activității judiciare

A | Retrospectiva marilor hotărâri ale anului

O Uniune întemeiată pe valoarea persoanei umane și pe statul de drept

De ce există Curtea de Justiție a Uniunii Europene?

[Vizionați pe YouTube](#)

Anul 2020 a marcat cea de a 20-a aniversare a proclamării Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (carta), care, la fel ca Tratatul privind Uniunea Europeană, face referire în mod expres la statul de drept, una dintre valorile comune statelor membre ale Uniunii pe care aceasta se întemeiază.

Carta consacră printre altele demnitatea, libertatea și egalitatea în fața legii a tuturor indivizilor ca ființe umane, lucrători, cetățeni sau părți la o procedură judiciară. Cele 54 de articole pe care le conține redau trecerea de la o Europă a Comunităților, centrată pe interese economice, la o Europă a Uniunii, întemeiată pe valoarea persoanei umane.

În anul 2020, Curtea de Justiție a interpretat în mai multe rânduri carta și principiul statului de drept, jucând un rol determinant în apărarea libertăților fundamentale, în combaterea discriminărilor și în punerea în aplicare a unei justiții echitabile.

.....

Într-o cauză preliminară introdusă de o instanță italiană, Curtea de Justiție a interpretat Directiva privind egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă. Directiva respectivă pune în aplicare în acest domeniu principiul general al nediscriminării consacrat în cartă. Astfel, Curtea de Justiție a statuat că **declarațiile homofobe** constituie o **discriminare în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă** atunci când sunt făcute de o persoană ce pare să aibă o influență determinantă asupra politicii de recrutare a unui angajator. Dreptul național poate prevedea că o asociație poate să exercite o acțiune în justiție pentru a obține repararea prejudiciilor chiar dacă nu poate fi identificată nicio persoană lezată.

→ [Hotărârea Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI din 23 aprilie 2020, C-507/18](#)

O reglementare a Regiunii Flamande (Belgia) a avut ca efect obligativitatea **asomării prealabile a animalelor în vederea sacrificării acestora**. Sacrificarea rituală fiind afectată, asociații evreiești și musulmane au încercat să obțină anularea acestei reglementări. Sesizată cu o întrebare preliminară adresată de o instanță belgiană, Curtea de Justiție a constatat că reglementarea în cauză, care nu se opune unei asomări reversibile ce nu poate conduce la moartea animalului și care nu împiedică punerea în circulație a unor produse derivate din animale care au fost sacrificate religios în afara Regiunii Flamande, asigură un just echilibru între libertatea de religie, garantată de cartă, și bunăstarea animalelor, înscrisă în TFUE (a se vedea secțiunea „Protecția consumatorilor”).

→ [Hotărârea *Centraal Israëlitisch Consistorie van België* din 17 decembrie 2020, C-336/19](#)

În cadrul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, Curtea de Justiție a statuat că **restricțiile impuse de Ungaria finanțării organizațiilor civile de către persoane stabilite în afara acestui stat membru** nu sunt conforme cu dreptul Uniunii. Mai precis, aceste restricții sunt contrare obligațiilor care le revin statelor membre nu numai în temeiul libertății de circulație a capitalurilor prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, ci și al dispozițiilor cartei referitoare la **libertatea de asociere, la dreptul la respectarea vieții private și de familie și la dreptul la protecția datelor cu caracter personal** (a se vedea secțiunea „Protecția datelor cu caracter personal”).

→ [Hotărârea *Comisia/Ungaria \(Transparență asociativă\)* din 18 iunie 2020, C-78/18](#)

Într-o altă acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor privind Ungaria, Curtea de Justiție a analizat în lumina cartei **legea națională privind învățământul superior**. Această lege condiționează exercitarea în Ungaria a unei activități de învățământ de către **instituțiile de învățământ superior situate în afara Spațiului Economic European (SEE)** de existența unei convenții internaționale încheiate între Ungaria și statul terț în care instituția în cauză avea sediul și de realizarea de către această instituție a unor activități de învățământ în statul membru de origine. Curtea de Justiție a subliniat că astfel de condiții **sunt contrare libertății universitare, libertății de a înființa instituții de învățământ superior și libertății de a desfășura o activitate comercială**.

→ [Hotărârea *Comisia/Ungaria \(Învățământ superior\)* din 6 octombrie 2020, C-66/18](#)

O procedură preliminară de urgență în fața Curții de Justiție a avut ca obiect **principiul egalității de tratament între resortisanții naționali și cetățenii Spațiului Economic European (SEE)**. Curtea de Justiție a statuat aplicabilitatea cartei atunci când un stat membru (în speță Croația) trebuie să se pronunțe asupra unei cereri de extrădare a unui stat terț (în acest caz Rusia) cu privire la un **resortisant al unui alt stat terț care este membru al Asociației Europene a Liberului Schimb și parte la Acordul privind SEE (Islanda)**. În consecință, statul membru care a primit cererea de extrădare trebuie să verifice că resortisantul în cauză **nu va fi supus pedepsei cu moartea, torturii sau unor pedepse sau tratamente inumane ori degradante în statul terț care a formulat cererea de extrădare**.

→ [Hotărârea *Ruska Federacija* din 2 aprilie 2020, C-897/19 PPU](#)

În contextul a două proceduri preliminare de urgență privind deficiențele sistemice sau generalizate ale independenței puterii judecătorești în Polonia, Curtea de Justiție a statuat că **executarea unui mandat european de arestare (MEA) emis de o autoritate judiciară poloneză nu poate fi refuzată decât dacă**, având în vedere situația individuală a persoanei vizate, natura infracțiunii în cauză și contextul factual al emiterii acestui MEA, există motive serioase și întemeiate de a crede că persoana respectivă va fi expusă, după predarea sa autorităților poloneze, **unui risc real de încălcare a dreptului său la un proces echitabil, garantat de cartă**.

→ [Hotărârea Openbaar Ministerie din 17 decembrie 2020, C-354/20 PPU și altele](#)

Curtea de Justiție a declarat inadmisibile două întrebări preliminare referitoare la reglementarea poloneză din anul 2017 privind procedurile disciplinare în privința judecătorilor. Aceasta a subliniat însă că **faptul că instanțele naționale au adresat întrebări preliminare care se dovedesc inadmisibile nu justifică inițierea unor proceduri disciplinare în privința lor**. În sfârșit, Curtea a amintit că **nu se poate admite ca dispoziții naționale să expună judecătorii naționali unor proceduri disciplinare pentru că au sesizat Curtea cu o trimitere preliminară**. Astfel, faptul de a nu fi expuși unor proceduri sau sancțiuni disciplinare pentru acest motiv constituie o garanție inerentă a independenței puterii judecătorești.

→ [Hotărârea Miasto Łowicz și Prokurator Generalny din 26 martie 2020, C-558/18 și C-563/18](#)

Politica în domeniul azilului

Intensificarea fluxurilor migratorii și complexitatea gestionării primirii migranților au determinat Curtea să se pronunțe cu privire la compatibilitatea legislației din unele state membre care reglementează procedurile de azil cu dispozitivele de protecție prevăzute de dreptul Uniunii. Carta, Directiva privind procedurile, Directiva privind primirea, Directiva privind returnarea, precum și Regulamentul Dublin III instituie o serie de obligații în sarcina statelor membre, cum ar fi, de exemplu, garantarea accesului efectiv la procedura de azil.

Jurisprudența Curții de Justiție a continuat să ofere și în anul 2020 răspunsuri concrete pentru definirea condițiilor de punere în aplicare a reglementării aplicabile, conciliind dreptul de azil cu protecția ordinii publice și a intereselor legitime ale statelor membre.

.....

Întrebată de o instanță maghiară în cadrul unei proceduri preliminare de urgență, Curtea de Justiție a statuat că plasarea în **zona de tranzit Rösske, la frontiera sârbo-maghiară**, a solicitanților de azil sau a resortisanților țărilor terțe care fac obiectul unei decizii de returnare trebuia calificată drept luare în custodie publică. Dacă în urma controlului jurisdicțional al legalității unei asemenea luări în custodie publică se constată că persoanele au fost **luate în custodie publică fără motiv valabil, instanța sesizată trebuie să le elibereze cu efect imediat** sau să adopte eventual o măsură alternativă la luarea în custodie publică.

➔ **Hotărârea FMS și alții**
din 14 mai 2020, C-924/19 PPU și altele

Pe de altă parte, Curtea de Justiție a constatat că **Ungaria nu și-a îndeplinit obligațiile** care decurg din dreptul Uniunii în materie de proceduri referitoare la acordarea protecției internaționale și în materie de returnare a resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală. Mai precis, **limitarea accesului la procedura de protecție internațională, detenția ilegală a solicitanților** acestei protecții în zone de tranzit, precum și **returnarea într-o zonă de frontieră** a resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, **fără a respecta garanțiile** aferente unei proceduri de returnare, constituie neîndepliniri ale obligațiilor prevăzute de dreptul Uniunii.

→ [Hotărârea Comisia/Ungaria din 17 decembrie 2020, C-808/18](#)

În cadrul a trei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor introduse de Comisie împotriva **Poloniei, a Ungariei și a Republicii Cehe**, Curtea de Justiție a statuat că, **prin refuzul de a se conforma mecanismului temporar de transfer al solicitanților de protecție internațională**, aceste trei state membre **nu și-au îndeplinit obligațiile** care decurg din dreptul Uniunii. Statele membre respective nu pot invoca nici menținerea ordinii publice, nici apărarea securității interne și nici pretinsa disfuncționalitate a mecanismului de transfer pentru a se sustrage de manieră generală de la aplicarea acestui mecanism.

→ [Hotărârea Comisia/Polonia, Ungaria și Republica Cehă din 2 aprilie 2020, C-715/17 și altele](#)

Protecția datelor cu caracter personal

Curtea de Justiție în lumea digitală

[Vizionați pe YouTube](#)

Uniunea Europeană beneficiază de o reglementare care formează o bază solidă și coerentă pentru protecția datelor cu caracter personal, indiferent de modul și de contextul colectării lor (achiziții online, împrumuturi bancare, căutări de locuri de muncă, solicitări de informații din partea autorităților publice). Aceste norme se aplică atât persoanelor, cât și entităților publice și private stabilite în interiorul sau în afara Uniunii Europene, inclusiv întreprinderilor care oferă bunuri sau servicii, precum Facebook sau Amazon, atunci când acestea solicită sau reutilizează datele cu caracter personal ale cetățenilor Uniunii.

În anul 2020, Curtea de Justiție s-a pronunțat în mai multe rânduri cu privire la răspunderea care decurge din colectarea și prelucrarea acestor date de către autoritățile naționale, inclusiv serviciile de informații.

.....

Curtea de Justiție a **anulat** decizia Comisiei privind caracterul adecvat al mecanismului de **protecție a datelor cu caracter personal transferate către Statele Unite din Uniune („Scutul de confidențialitate”)**. Această decizie **urma Hotărârii Schrems din anul 2015 (C-362/14)**, în care Curtea de Justiție a anulat decizia Comisiei prin care se constata că Statele Unite asigurau datelor în cauză un nivel de protecție adecvat („Safe Harbour”). Curtea de Justiție a reproșat în special Comisiei că în noua sa decizie nu a limitat accesul la aceste date și utilizarea lor de către autoritățile publice americane, inclusiv serviciile lor de informații, la strictul necesar.

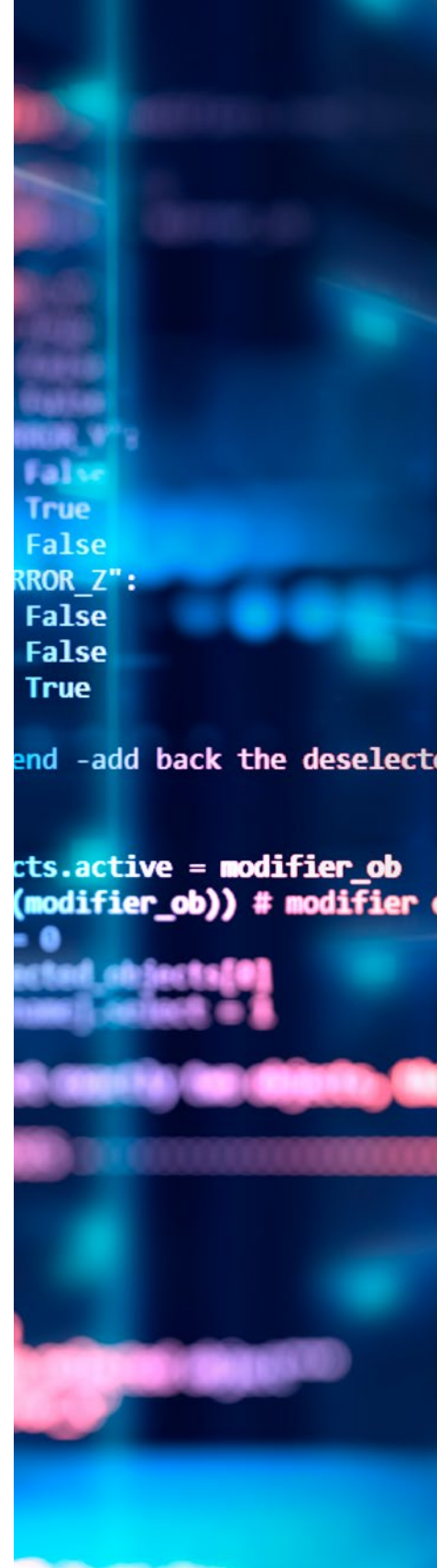
➔ [Hotărârea Schrems și Facebook Ireland din 16 iulie 2020, C-311/18](#)

În ceea ce privește prelucrarea datelor, Curtea de Justiție a confirmat că **dreptul Uniunii se opune** în principiu unor reglementări naționale care impun furnizorilor de servicii de comunicații electronice, în scopul combaterii infracțiunilor sau a criminalității, **să transmită autorităților publice sau să stocheze datele de transfer și de localizare a utilizatorilor, în mod generalizat și nediferențiat**. Curtea a precizat însă că **sunt posibile excepții** pentru a face față unor amenințări grave la adresa securității naționale, pentru a combate fenomene infracționale grave sau pentru a preveni amenințările grave la adresa siguranței publice.

→ [Hotărârile *Privacy International și La Quadrature du Net și alții* din 6 octombrie 2020, C-623/17 și C-511/18 și altele](#)

În sfârșit, Curtea de Justiție a constatat **o neîndeplinire de către Ungaria** a obligațiilor sale în temeiul dreptului Uniunii întrucât a impus restricții privind finanțarea organizațiilor civile de către persoane stabilite în afara teritoriului său. Astfel, o lege maghiară impune, sub sancțiunea aplicării unor sancțiuni, **obligații de înregistrare, de declarare și de publicitate** organizațiilor civile care beneficiază de un ajutor străin ce depășește un anumit prag. Curtea de Justiție a considerat că aceste restricții sunt discriminatorii și **contrare** nu numai libertății de circulație a capitalurilor și libertății de asociere, ci și **principiilor respectării vieții private** (a se vedea secțiunea „O Uniune întemeiată pe valoarea persoanei umane și pe statul de drept”) și **protecției datelor personale**.

→ [Hotărârea *Comisia/Ungaria \(Transparență asociativă\)* din 18 iunie 2020, C-78/18](#)

Protecția consumatorilor

Curtea de Justiție – garantarea drepturilor consumatorilor din Uniunea Europeană

[Vizionați pe YouTube](#)

Protecția consumatorilor este una dintre preocupările majore ale Uniunii. Aceasta urmărește să promoveze sănătatea și siguranța lor, să garanteze aplicarea normelor care îi protejează și să îmbunătățească cunoașterea drepturilor de care dispun, indiferent de locul de pe teritoriul Uniunii în care trăiesc, călătoresc sau își fac cumpărăturile.

În anul 2020, Curtea s-a pronunțat de mai multe ori cu privire la întinderea drepturilor consumatorilor.

.....

Curtea de Justiție a interpretat pentru prima dată regulamentul Uniunii care consacră „neutralitatea internetului”, în două cauze maghiare privind practici comerciale constând în a acorda **tarife preferențiale („tarife de cost zero”) pentru utilizarea anumitor aplicații „privilegiate”** și în a supune în același timp utilizarea celorlalte aplicații unor măsuri de blocare sau de încetinire. Curtea a statuat că **cerințele privind protecția drepturilor utilizatorilor de internet și tratamentul nediscriminatoriu al traficului se opun** unor asemenea practici.

→ [Hotărârea Telenor Magyarország Zrt din 15 septembrie 2020, C-807/18 și C-39/19](#)

În cauze referitoare la spații mobilate propuse spre închiriere pe site-ul internet **Airbnb**, Curtea de Justiție a statuat că **o reglementare națională care supune autorizării închirierea repetată a unui spațiu cu destinație de locuință, pentru perioade scurte, unei clientele ocazionale care nu își stabilește domiciliul în spațiul respectiv este conformă cu dreptul Uniunii**. Astfel, Curtea de Justiție a considerat că **combaterea penuriei de locuințe destinate închirierii pe termen lung** constituie un motiv imperativ de interes general care justifică o asemenea reglementare.

→ [Hotărârea Cali Apartments din 22 septembrie 2020, C-724/18 și altele](#)

În materie de clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, Curtea de Justiție a apreciat că, în contractele de **împrumut ipotecar**, clauza care prevede aplicarea unei rate a dobânzii variabile bazate pe un indice de referință al caselor de economii naționale constituie o **clauză abuzivă atunci când nu este clară și inteligibilă**. Dacă situația se prezintă astfel, instanțele naționale o pot înlocui cu o clauză întemeiată pe alte criterii prevăzute de lege în scopul evitării unor consecințe deosebit de nefavorabile pentru consumatori, precum declararea nulității contractului de împrumut.

→ [Hotărârea Gómez del Moral Guasch din 3 martie 2020, C-125/18](#)

Curtea de Justiție a precizat de asemenea că, deși o reglementare națională poate să prevadă **un termen de prescripție pentru acțiunea în restituire introdusă de consumator**, acest termen nu trebuie să fie mai puțin favorabil decât cel prevăzut pentru acțiuni similare și **nici să facă imposibilă sau excesiv de dificilă pentru consumator exercitarea drepturilor sale**.

→ [Hotărârea Raiffeisen Bank din 9 iulie 2020, C-698/18 și altele](#)

În materie de **etichetare** a unui **produs cosmetic**, Curtea de Justiție a statuat că menționarea „funcției”, care trebuie să figureze pe recipientul și pe ambalajul acestuia, trebuie să informeze în mod clar consumatorul cu privire la utilizarea și la modul de utilizare a produsului respectiv. Astfel, mențiunile referitoare la **precauțiile speciale care trebuie respectate la utilizarea acestui produs cosmetic, la funcția sa și, respectiv, la ingredientele sale nu pot figura într-un catalog al întreprinderii la care face trimitere simbolul unei mâini cu o carte deschisă aplicat pe recipient sau pe ambalaj**.

→ [Hotărârea A.M./E.M. din 17 decembrie 2020, C-667/19](#)

În materie de protecție a consumatorilor și a mediului, Curtea de Justiție a statuat că un **constructor de automobile nu poate instala pe vehiculele sale un program informatic capabil să denatureze rezultatele testelor de omologare referitoare la emisiile de gaze poluante**. Consumatorii care au suferit un prejudiciu prin cumpărarea unor vehicule manipulate în mod ilicit pot introduce o **acțiune în justiție împotriva producătorului de autovehicule în fața instanțelor din statele membre în care le-au fost vândute vehiculele respective**. Astfel, prejudiciul cumpărătorului se materializează în statul membru în care achiziționează vehiculul la un preț superior valorii sale reale.

→ [Hotărârea CLCV și alții din 17 decembrie 2020, C-693/18](#)

→ [Hotărârea Verein für Konsumenteninformation din 9 iulie 2020, C-343/19](#)

O mai bună protecție a consumatorilor și a mediului decurge de asemenea din hotărârea Tribunalului prin care s-a respins cererea PlasticsEurope, asociație internațională care reprezintă și apără interesele unor întreprinderi care produc și importă produse din material plastic, și s-a confirmat decizia Agenției Europene pentru Produse Chimice care supune **bisfenolul A autorizării ca substanță care afectează sistemul endocrin și poate avea efecte grave asupra mediului.**

→ [Hotărârea PlasticsEurope din 16 decembrie 2020, T-207/18](#)

Două hotărâri pronunțate în anul 2020 privesc **consumul de carne**. Curtea de Justiție a statuat în una dintre aceste hotărâri că dreptul Uniunii nu se opune unei reglementări naționale care impune **asomarea prealabilă** sacrificării animalelor (a se vedea secțiunea „O Uniune întemeiată pe valoarea persoanei umane și pe statul de drept”). În cealaltă hotărâre, Tribunalul **a respins acțiunea a doi dintre cei mai importanți producători și distribuitori mondiali de carne** care urmăreau să obțină anularea unui regulament prin care li s-a interzis, pentru motive de sănătate publică, să exporte în Uniune anumite produse de origine animală. Astfel, în speță, autoritățile braziliene nu ofereau, pentru anumite unități naționale, garanțiile cerute în Uniune în materie de sănătate publică.

→ [Hotărârea Centraal Israëlitisch Consistorie van België din 17 decembrie 2020, C-336/19](#)

→ [Hotărârea BRF și SHB Comercio e Industria de Alimentos din 8 iulie 2020, T-429/18](#)

Transportul aerian

Ce a făcut Curtea de Justiție pentru mine?

[Vizionați pe YouTube](#)

În cursul anului precedent, Curtea de Justiție a avut ocazia să își dezvolte jurisprudența în domeniul transportului aerian. O temă recurentă este cea a compensării pasagerilor în anumite situații. Drepturile consumatorilor în acest domeniu sunt astfel consolidate datorită clarificărilor Curții de Justiție.

.....

Curtea de Justiție a considerat că, în cazul anulării unui zbor sau al unei întârzieri prelungite, **un pasager aerian poate solicita plata compensației prevăzute de dreptul Uniunii în moneda națională de la locul său de reședință**. Curtea a apreciat că dreptul Uniunii interzice ca cererea formulată în acest scop de un asemenea pasager să fie respinsă pentru simplul motiv că a fost exprimată în această monedă națională. Astfel, refuzul unei atari plăți ar fi incompatibil cu cerința unei interpretări largi a drepturilor pasagerilor aerieni, precum și cu principiul egalității de tratament al pasagerilor prejudiciați.

→ [Hotărârea Delfly](#)
din 3 septembrie 2020, C-356/19

Între compania aeriană TAP și un pasager a apărut un litigiu în legătură cu compensația pasagerului respectiv pentru o întârziere de aproape 24 de ore la sosirea unui zbor de la Fortaleza (Brazilia) la Oslo (Norvegia) prin Lisabona (Portugalia). Această întârziere decurgea din faptul că, în timpul unui zbor anterior, aeronava care a efectuat zborul Lisabona-Oslo fusese deviată pentru debarcarea unui pasager care agresase fizic alți pasageri. Curtea de Justiție a statuat că **comportamentul perturbator al unui pasager aerian poate exonera operatorul de transport de obligația sa de compensare** pentru anularea sau întârzierea prelungită a zborului în cauză sau a unui zbor următor operat de el însuși cu aceeași aeronavă.

→ [Hotărârea Transportes Aéreos Portugueses](#)
din 11 iunie 2020, C-74/19

Unui pasager kazah i s-a refuzat îmbarcarea, la Larnaca (Cipru), pe un zbor al companiei aeriene românești Blue Air cu destinația București (România). Acest refuz la îmbarcare a fost motivat prin prezentarea unor documente de călătorie considerate inadecvate. Întrebată de o instanță cipriotă, Curtea de Justiție a apreciat că nu revine operatorului de transport aerian sarcina de a stabili el însuși, în mod definitiv, caracterul inadecvat al unor astfel de documente și că, în situația contestării de către un pasager, revine, așadar, unei instanțe naționale sarcina de a aprecia dacă refuzul la îmbarcare prezintă un **caracter temeinic**. În caz contrar, pasagerul are dreptul la compensarea și la asistența prevăzute de dreptul Uniunii.

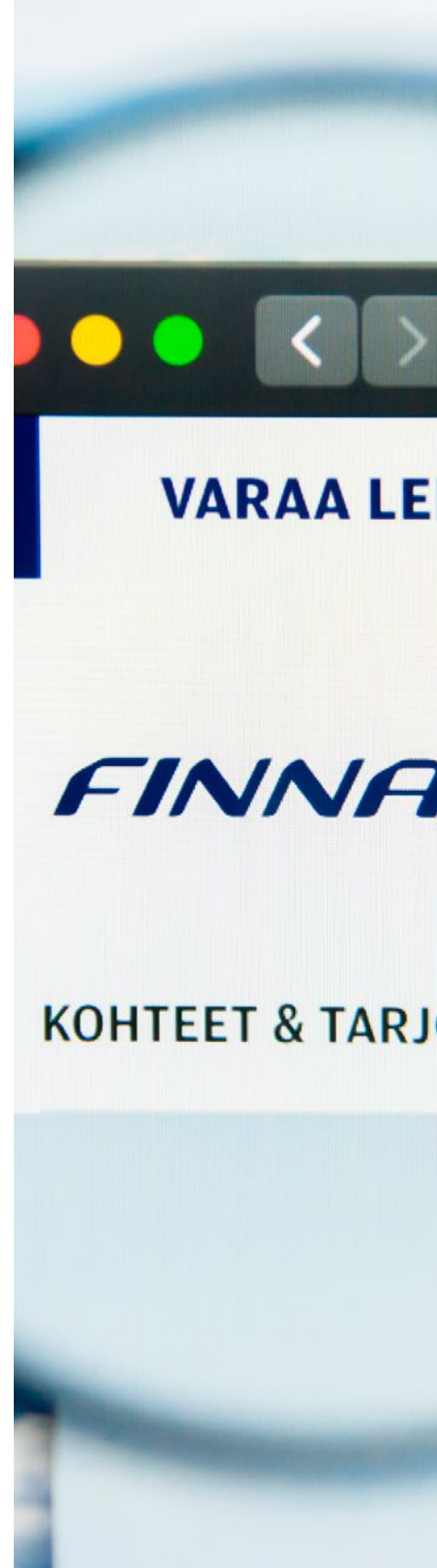
→ [Hotărârea Blue Air din 30 aprilie 2020, C-584/18](#)

Autoritatea italiană de concurență a reproșat Ryanair că a publicat pe site-ul său internet prețuri ale unor servicii aeriene care nu afișau încă de la prima lor indicare anumite elemente fundamentale. Întrebată cu privire la acest aspect, Curtea de Justiție a considerat că **operatorii de transport aerian trebuie să indice, la publicarea ofertelor lor de preț pe internet și chiar din momentul ofertei inițiale, cuantumul TVA-ului aferent zborurilor naționale, taxele de plată cu cardul de credit, precum și taxele de înregistrare atunci când nu se propune nicio modalitate de înregistrare gratuită**.

→ [Hotărârea Ryanair din 23 aprilie 2020, C-28/19](#)

Întrebată de Curtea de Apel din Helsinki (Finlanda), Curtea de Justiție a considerat că un **pasager aerian care a acceptat să călătorească cu un zbor de redirecționare**, care trebuia asigurat de același operator de transport aerian care a anulat zborul prevăzut inițial, **are dreptul la o compensație din cauza întârzierii prelungite a zborului de redirecționare**.

→ [Hotărârea Finnair din 12 martie 2020, C-832/18](#)

Lucrătorii și securitatea socială

Curtea de Justiție la locul de
muncă – protejarea drepturilor
lucrătorilor

[Vizionați pe YouTube](#)

Pentru a facilita libera circulație a lucrătorilor și a familiilor acestora, Uniunea Europeană a coordonat sistemele de securitate socială ale statelor membre. Respectând competențele fiecărui stat membru de a-și organiza propriul sistem, dreptul Uniunii vizează, în special în numele principiului egalității de tratament, să apropie la maximum condițiile de muncă și de încadrare în muncă ale lucrătorilor detașați de cele ale lucrătorilor angajați de întreprinderi stabilite în statul membru gazdă. Obiectivul urmărit de dreptul Uniunii este de a garanta cea mai bună protecție a securității și a sănătății lucrătorilor.

În fiecare an, Curtea de Justiție este chemată, în mai multe rânduri, să interpreteze dreptul Uniunii în acest domeniu. Anul 2020 nu a făcut excepție.

.....

Sesizată cu o întrebare privind alocațiile familiale plătite de Marele Ducat al Luxemburgului, Curtea de Justiție a decis că **un stat membru care acordă alocații familiale tuturor copiilor care au reședința pe teritoriul său** nu poate exclude de la acest beneficiu copiii soțului unui lucrător transfrontalier cu care acesta din urmă nu are legături de filiație, dar cărora le asigură întreținerea. Astfel, o asemenea alocație, care constituie un avantaj social și o prestație de securitate socială, este **supusă principiului egalității de tratament de care beneficiază lucrătorii transfrontalieri și, în mod indirect, membrii familiilor acestora.**

→ [Hotărârea Caisse pour l'avenir des enfants
din 2 aprilie 2020, C-802/18](#)

Într-un litigiu între o elevă germană cu reședința în Franța și landul Renania-Palatinat, în care aceasta frecventează o instituție de învățământ secundar, Curtea de Justiție a statuat că faptul de a condiționa **rambursarea cheltuielilor de transport școlar de reședința în landul în cauză constituie o discriminare indirectă** împotriva lucrătorilor frontaliери și a familiilor acestora, interzisă, în principiu, de dreptul Uniunii. În cazul transportului școlar în landul Renania-Palatinat, o astfel de condiție privind reședința **nu este justificată de un motiv imperativ de interes general** legat de organizarea sistemului școlar.

→ [Hotărârea Landkreis Südliche Weinstraße/PF și alții din 2 aprilie 2020, C-830/18](#)

Curtea de Justiție a **respins acțiunile în anulare introduse de Ungaria și de Polonia împotriva directivei prin care se consolidează drepturile lucrătorilor detașați**. Aceasta a indicat că, ținând seama în special de evoluția pieței interne ca urmare a extinderilor succesive ale Uniunii, legiuitorul Uniunii putea efectua o reevaluare a intereselor întreprinderilor care beneficiază de libera prestare a serviciilor și a celor ale lucrătorilor acestora detașați într-un stat membru gazdă pentru a se asigura că libera prestare se efectuează în condiții de concurență echitabile între aceste întreprinderi și cele stabilite în statul membru menționat.

→ [Hotărârile Ungaria și Polonia/Parlamentul și Consiliul din 8 decembrie 2020, C-620/18 și C-626/18](#)

În cadrul unei cauze privind o întreprindere de transport neerlandeză care apelează la șoferi originari din Germania și din Ungaria, Curtea de Justiție a statuat că Directiva privind detașarea lucrătorilor se aplică, în principiu, transportului rutier, în special internațional. În consecință, convențiile colective din statul membru gazdă se aplică lucrătorilor care sunt detașați în acest stat membru. Totuși, **faptul că un șofer de transport internațional pus la dispoziția unei întreprinderi stabilite în statul membru gazdă primește instrucțiunile inerente misiunii sale, le începe sau le încheie la sediul întreprinderii menționate nu este suficient în sine pentru a considera că șoferul respectiv a fost detașat în acest stat membru**.

→ [Hotărârea Federatie Nederlandse Vakbeweging din 1 decembrie 2020, C-815/18](#)

Compania aeriană spaniolă **Vueling a fost condamnată penal pentru fraudă socială în Franța după ce a afiliat personalul său** navigant, detașat la aeroportul parizian Roissy-Charles De Gaulle, **la sistemul spaniol de securitate socială, iar nu la sistemul francez de securitate socială**. Potrivit Curții de Justiție, această constatare definitivă a fraudei nu poate să fie însă obligatorie pentru instanțele civile franceze sesizate cu cereri de despăgubire atunci când, cu încălcarea dreptului Uniunii, constatarea menționată nu a fost precedată de un **dialog cu instituția spaniolă, oferindu-i acesteia posibilitatea de a reexamina dosarul** și, dacă este cazul, de a anula sau de a retrage certificatele care atestă afilierea lucrătorilor la legislația spaniolă.

→ [Hotărârea CRNPAC și Vueling Airlines din 2 aprilie 2020, C-370/17 și altele](#)

În ceea ce privește **dreptul la concediul anual plătit**, Curtea de Justiție a precizat că un **lucrător concediat nelegal și reintegrat în funcția deținută anterior** beneficiază de acest drept pentru perioada cuprinsă între cele două evenimente, chiar dacă în această perioadă el nu a lucrat efectiv. Totuși, atunci când în perioada în discuție lucrătorul a ocupat un nou loc de muncă, el va putea invoca drepturile la concediul anual plătit corespunzătoare perioadei în care a ocupat acest loc de muncă numai în raport cu noul angajator.

→ [Hotărârea Varhoven kasatsionen sad na Republika Bulgaria și Iccrea Banca din 25 iunie 2020, C-762/18 și altele](#)

Ajutoarele de stat

Mizele legate de ajutoarele de stat ridică probleme strategice și complexe din punctul de vedere al interpretării și al aplicării normelor dreptului Uniunii.

În anul 2020, Curtea de Justiție și Tribunalul au trebuit să examineze decizii care țin de domeniul ajutoarelor de stat, legate de sectoare-cheie ale economiei statelor membre. Aceste cauze reflectă dificultățile aplicării normelor privind ajutoarele de stat în domenii precum fiscalitatea, politica energetică, protecția mediului sau asigurarea de sănătate obligatorie.

.....

La întrebarea, adresată de Austria, dacă ajutorul de stat acordat pentru **construirea centralei nucleare Hinkley Point C în Regatul Unit putea fi aprobat** de Comisie pentru motivul că facilita dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni, Curtea de Justiție a răspuns afirmativ. Aceasta a arătat de asemenea că, sub rezerva respectării normelor dreptului Uniunii în materie de protecție a mediului, Regatul Unit era liber să stabilească compoziția mixului său energetic.

→ [Hotărârea Austria/Comisia din 22 septembrie 2020, C-594/18 P](#)

Curtea de Justiție a fost de asemenea chemată să examineze legalitatea punerii la dispoziție de resurse de stat în beneficiul a **două organisme de asigurări de sănătate care își desfășoară activitatea sub controlul autorităților slovace în cadrul unui sistem de asigurări obligatorii de sănătate**. Curtea a constatat că, în pofida existenței unei anumite concurențe între diverșii actori, atât privați, cât și publici, care fac parte din sistemul respectiv, acesta urmărea un **obiectiv social și punea în aplicare principiul solidarității**. În consecință, Curtea a statuat, confirmând astfel decizia Comisiei, că situația celor două organisme în cauză **nu intra sub incidența normelor Uniunii în materie de ajutoare de stat**.

→ [Hotărârea Comisia și Slovacia/Dôvera zdravotná poisťovňa din 11 iunie 2020, C-262/18 P și altele](#)

De asemenea, Curtea de Justiție a examinat natura **subvențiilor pe care Franța le-a acordat**, sub forma unor reduceri ale contribuțiilor salariaților, **pescașilor și acvaculturilor afectate de naufragiul navei Erika și de intemperii violente în anul 1999**. Comisia a constatat că aceste reduceri priveau sarcini care nu grevau întreprinderile, ci salariații lor. În consecință, reducerile menționate **nu confereau niciun avantaj întreprinderilor respective**, astfel încât normele Uniunii în materie de ajutoare de stat, care vizează numai întreprinderile, nu erau aplicabile acestei situații. Prin urmare, Curtea de Justiție a invalidat în parte decizia Comisiei prin care se dispunea ca Franța să recupereze subvențiile menționate.

→ [Hotărârea Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation/Compagnie des pêches de Saint-Malo din 17 septembrie 2020, C-212/19](#)

În schimb, Curtea de Justiție **a obligat Italia** la plata unei sume forfetare de 7,5 milioane de euro și a unei penalități cu titlu cominatoriu zilnic de 80 000 de euro **pentru că nu a recuperat ajutoare, în cuantum de aproximativ 13,7 milioane de euro, acordate ilegal sectorului hotelier în Sardinia**. Astfel, deși în anul 2008 Comisia a dispus ca Italia să recupereze aceste ajutoare, iar în anul 2012 Curtea de Justiție a constatat o neîndeplinire a obligațiilor de către Italia în această privință, statul membru respectiv nu își îndeplinise încă obligația de recuperare. Comisia a introdus, așadar, o a doua acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor pentru a impune sancțiuni pecuniare Italiei, acțiune pe care Curtea de Justiție a admis-o.

→ [Hotărârea Comisia/Italia din 12 martie 2020, C-576/18](#)

La rândul său, Tribunalul a **anulat decizia Comisiei privind calificarea drept ajutor de stat ilegal a soluțiilor fiscale anticipate irlandeze în favoarea Apple**. Potrivit Comisiei, Irlanda a acordat Apple avantaje fiscale nelegale de aproximativ **13 miliarde de euro**, care trebuiau, așadar, recuperate de statul membru de la beneficiarul lor. Cu toate acestea, Tribunalul a constatat că Comisia nu a reușit să demonstreze suficient că soluțiile fiscale anticipate în cauză acordau Apple un avantaj economic selectiv și constituiau un ajutor de stat în favoarea sa.

→ [Hotărârea Irlanda/Comisia și Apple Sales International din 15 iulie 2020, T-778/16 și altele](#)

De asemenea, Tribunalul a **anulat decizia Comisiei prin care au fost declarate nelegale ajutoarele acordate de comunitatea autonomă Valencia (Spania) în favoarea cluburilor de fotbal spaniole Valencia CF și Elche CF**. Potrivit Comisiei, aceste ajutoare au luat forma unor garanții în beneficiul asociațiilor legate de aceste cluburi pentru a acoperi împrumuturile bancare pe care le contractaseră în scopul participării la majorarea de capital a clubului de care erau legate. Tribunalul a considerat însă că decizia Comisiei era afectată de mai multe erori, privind în special existența unor garanții comparabile pe piață.

→ [Hotărârile Valencia Club de Fútbol și Elche Club de Fútbol din 12 martie 2020, T-732/16 și T-901/16](#)

În schimb, Tribunalul a respins acțiunile împotriva deciziei Comisiei prin care a fost declarat **ilegal ajutorul acordat de Regiunea autonomă Sardinia mai multor companii aeriene care deservesc Sardinia**. Acest ajutor, prin care se urmărea îmbunătățirea serviciilor de transport aerian pe insulă și asigurarea promovării acesteia ca destinație turistică, fusese pus la dispoziția beneficiarilor prin intermediul operatorilor principalelor aeroporturi din Sardinia. Tribunalul a confirmat că ajutorul nu a fost acordat acestor operatori, ci companiilor aeriene vizate, care trebuie, așadar, să îl ramburseze.

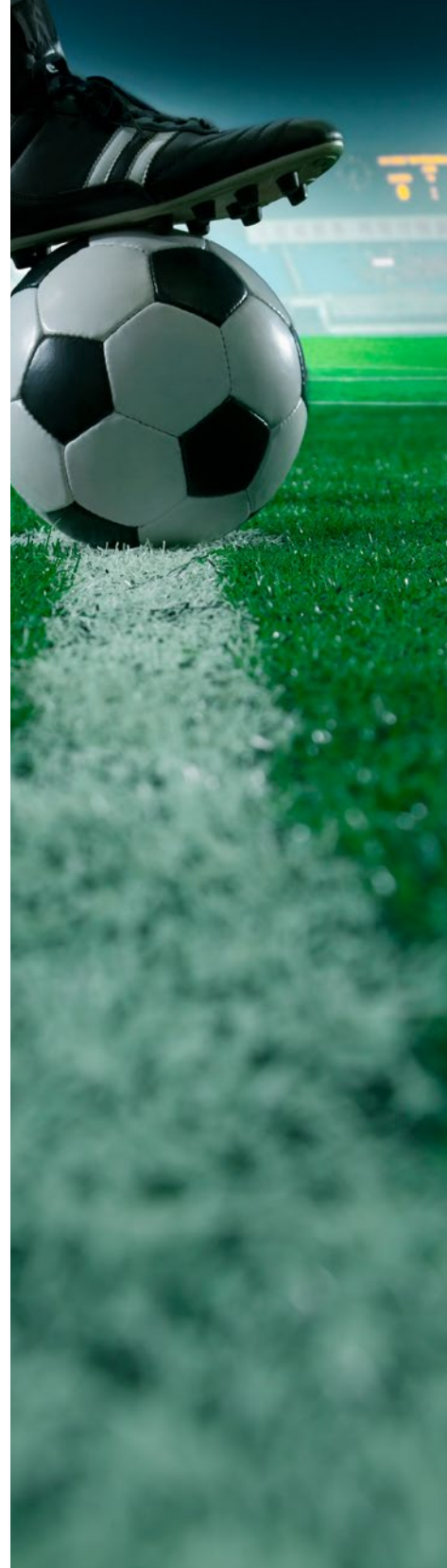
→ [Hotărârile Volotea, Germanwings și easyJet din 13 mai 2020, T-607/17, T-716/17 și T-8/18](#)

Tribunalul a **confirmat de asemenea decizia Comisiei potrivit căreia sistemul fiscal spaniol aplicabil anumitor acorduri de leasing financiar încheiate de șantiere navale cu grupuri de interes economic (GIE)** constituia, în calitate de vehicul de investiții care permite procurarea unor **avantaje fiscale**, o schemă de ajutor de stat în favoarea membrilor GIE în cauză. Potrivit Comisiei, acest sistem, în cadrul căruia o companie maritimă achiziționează o navă nu direct de la un șantier naval, ci prin intermediul unui GIE, era parțial **incompatibil cu piața internă** întrucât permitea și companiilor maritime să beneficieze de o reducere de 20-30 % din prețul de achiziționare a navelor construite de șantiere navale spaniole.

→ [Hotărârea Spania/Comisia din 23 septembrie 2020, T-515/13 RENV și altele](#)

În sfârșit, Tribunalul a confirmat decizia prin care Comisia a constatat că **garanția publică nelimitată acordată de Franța în favoarea IFP Énergies nouvelles (IFPEN)**, o instituție publică franceză însărcinată în special cu misiuni de cercetare și de dezvoltare în domeniile energiei, era o măsură care constituia în parte un **ajutor de stat**. Tribunalul a considerat că IFPEN și Franța nu au reușit să răstoarne prezumția potrivit căreia acordarea unei astfel de garanții conferea beneficiarului său un avantaj economic față de concurenții săi.

→ [Hotărârea Franța/Comisia și alții din 5 octombrie 2020, T-479/11 RENV și altele](#)

Concurența

Tribunalul – Asigurarea respectării dreptului Uniunii de către instituțiile Uniunii Europene

[Vizionați pe YouTube](#)

Libera concurență contribuie la îmbunătățirea bunăstării cetățenilor Uniunii oferindu-le o gamă mai largă de produse și servicii de calitate mai bună la prețuri mai competitive. Pentru a obține acest rezultat, reglementarea Uniunii urmărește să prevină restricțiile și denaturarea concurenței în cadrul pieței interne. Normele cele mai importante în acest domeniu sunt consacrate de Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene: acestea interzic atât înțelegerile de natură să împiedice libera concurență, cât și exploatarea abuzivă a unei poziții dominante.

În anul 2020, Curtea de Justiție și Tribunalul au interpretat și au aplicat aceste norme în numeroase cauze, privind diferite sectoare ale economiei.

.....

Tribunalul a **anulat în parte decizii de inspecție** ale Comisiei adoptate în urma unor suspiciuni de practici anticoncurențiale puse în aplicare de mai multe întreprinderi franceze din **sectorul distribuției**. Acesta a apreciat că Comisia nu a demonstrat că deținea indicii suficient de serioase care să permită să se suspecteze schimburi de informații privind strategiile comerciale viitoare ale întreprinderilor vizate.

→ [Hotărârile Casino și alții din 5 octombrie 2020, T-249/17 și altele](#)

Tribunalul a confirmat existența, demonstrată de Comisie, a unei **înțelegeri pe piața cipurilor de memorie pentru carduri inteligente** între mai multe întreprinderi care și-au coordonat politica de prețuri. Tribunalul a **reduc totuși amenda** aplicată de Comisie printre altele societății Infineon, ținând seama de numărul limitat al contactelor anticoncurențiale pe care aceasta din urmă le avusese cu concurenții săi, precum și de insuficiența probelor privind unul dintre contactele reținute de Comisie.

→ [Hotărârea Infineon Technologies din 8 iulie 2020, T-758/14 RENV](#)

Pentru prima dată, Tribunalul a fost chemat să se pronunțe cu privire la legalitatea unei reglementări adoptate de o federație sportivă internațională. Tribunalul a considerat că reglementarea **International Skating Union** (Uniunea Internațională de Patinaj) **împiedica libera concurență** prin faptul că prevedea sancțiuni împotriva **atleților care participă la probe** de patinaj de viteză **neautorizate de aceasta**. Tribunalul a apreciat că **restricțiile care decurg din sistemul de autorizare prealabilă** prevăzut de reglementarea în cauză **nu pot fi justificate de obiectivul de protecție a integrității sportului**.

→ [Hotărârea International Skating Union din 16 decembrie 2020, T-93/18](#)

Tribunalul a confirmat decizia Comisiei privind constatarea unui **abuz de poziție dominantă** al Lietuvos geležinkeliai AB (LG), **societatea națională a căilor ferate din Lituania**, pe piața lituaniană a transportului feroviar de marfă. LG a încheiat un acord de transport feroviar de marfă cu societatea Orlen în vederea transportului de produse petroliere către Europa de Vest. În urma unui litigiu cu LG, Orlen a dorit să încredințeze acest transport societății naționale de căi ferate din Letonia. Întrucât LG a demontat linia feroviară care leagă locul de plecare al mărfurilor, în Lituania, de Letonia, aceasta a împiedicat întreprinderea concurență letonă să încheie contractul cu Orlen. Un astfel de comportament a fost considerat un **abuz de poziție dominantă**.

→ [Hotărârea Lietuvos geležinkeliai AB din 18 noiembrie 2020, T-814/17](#)

În cadrul unui litigiu între o societate care exploatează un hotel în Germania și societatea de drept neerlandez Booking.com BV care exploatează o platformă de rezervare hotelieră, Curtea de Justiție, sesizată de o instanță germană, a statuat că un hotel care **utilizează platforma Booking.com poate să o acționeze în justiție în fața unei instanțe a statului membru în care este stabilit** acest hotel pentru a obține încetarea **unui eventual abuz de poziție dominantă**. În ceea ce o privește, Booking.com a pretins că acțiunea împotriva sa trebuia introdusă în fața unei instanțe a statului membru în care se află sediul său, teză pe care Curtea de Justiție, așadar, nu a urmat-o.

→ [Hotărârea Wikingerhof GmbH & Co. KG/Booking.com BV din 24 noiembrie 2020, C-59/19](#)

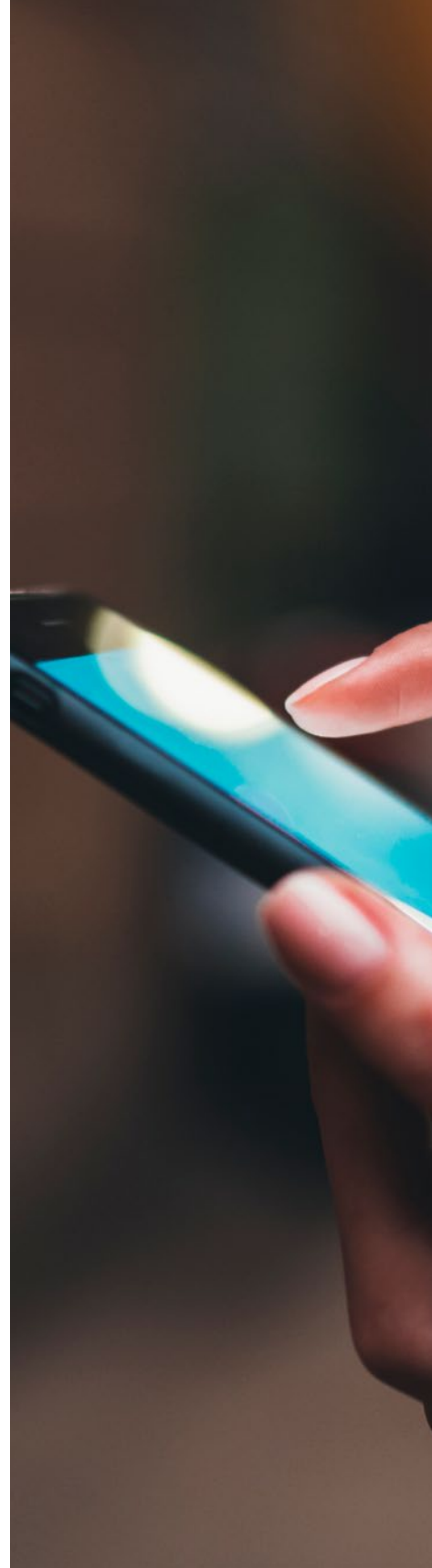
O poziție dominantă pe **pieța comunicațiilor electronice** și pe cea a **mijloacelor de informare în masă** poate să pună în pericol pluralismul informației. Această considerație a inspirat o reglementare italiană care interzicea întreprinderilor care aveau o putere semnificativă pe prima piață să dobândească o dimensiune economică importantă pe cea de a doua. În contextul campaniei ostile de achiziționare de acțiuni ale societății italiene Mediaset lansate de societatea franceză Vivendi și al litigiului care a urmat, Curtea de Justiție a statuat totuși că o astfel de reglementare, **atunci când nu este de natură să protejeze pluralismul informației**, constituie un **obstacol interzis în calea libertății de stabilire**.

→ [Hotărârea Vivendi SA din 3 septembrie 2020, C-719/18](#)

În materie de **concentrări de întreprinderi**, Tribunalul a **anulat decizia** Comisiei de **respingere a proiectului de achiziționare a Telefónica UK de către Hutchison 3G UK**. Acesta a statuat că Comisia nu a dovedit că o astfel de achiziționare ar determina un obstacol semnificativ în calea concurenței efective pe **piața telefoniei mobile britanice**. Tribunalul a arătat de asemenea că Comisia nu a demonstrat că o asemenea operațiune ar determina o creștere a prețurilor serviciilor și o reducere a calității acestora.

→ [Hotărârea CK Telecoms UK Investments din 28 mai 2020, T-399/16](#)

Google

Sectorul bancar și fiscalitatea

Normele referitoare la piața internă („piața unică”) a Uniunii permit comercializarea liberă a bunurilor și serviciilor în cadrul Uniunii. În special pentru a evita denaturarea concurenței între întreprinderi, statele membre au convenit să își alinieze normele în materie de impozitare a bunurilor și serviciilor. Totodată, la nivelul Uniunii au fost adoptate măsuri pentru coordonarea, într-o anumită măsură, a politicilor economice, precum și a normelor de impozitare a societăților și a veniturilor, în scopul de a le face echitabile, eficiente și favorabile creșterii. Totuși, cuantumul impozitelor plătite de particulari și modul în care sunt cheltuite sumele percepute cu titlu de impozite sunt de competența statelor membre.

.....

Într-o cauză privind societatea **Google Ireland**, Curtea de Justiție a statuat că reglementarea maghiară care supune prestatorii de servicii de publicitate stabiliți în alt stat membru unei obligații de înregistrare în scopul supunerii lor la plata **taxei maghiare pe publicitate** este compatibilă cu dreptul Uniunii, mai exact cu **principiul liberei prestări a serviciilor**. În schimb, Curtea a arătat că același principiu și principiul proporționalității se opun unei alte reglementări maghiare care aplică prestatorilor ce nu s-au conformat acestei obligații de declarare amenzi care pot ajunge, după câteva zile, la mai multe milioane de euro.

→ [Hotărârea Google Ireland din 3 martie 2020, C-482/18](#)

Într-o altă cauză maghiară, Curtea de Justiție a statuat că **impozitele speciale prelevate în Ungaria pe cifra de afaceri a întreprinderilor de telecomunicații și din sectorul comerțului cu amănuntul** sunt compatibile cu dreptul Uniunii. Întreprinderile respective, care sunt deținute majoritar de persoane fizice sau juridice din alte state membre, realizează cifrele de afaceri cele mai importante pe piețele maghiare vizate și suportă, așadar, în principal aceste impozite speciale. Curtea de Justiție a statuat însă că această împrejurare reflectă realitatea economică a acestor piețe și **nu constituie, așadar, o discriminare** împotriva acestor întreprinderi.

→ [Hotărârile Vodafone Magyarország și Tesco-Global Áruházak din 3 martie 2020, C-75/18 și C-323/18](#)

În anul 2020, Tribunalul a pronunțat primele sale patru hotărâri referitoare la **decizii ale Băncii Centrale Europene (BCE) privind aplicarea de sancțiuni pecuniare** în temeiul supravegherii prudențiale a instituțiilor de credit. Astfel, acesta **a anulat în parte trei decizii** din cauza caracterului lor insuficient motivat. În fapt, nu a fost furnizată nicio precizare în ceea ce privește metodologia aplicată de BCE pentru a stabili cuantumul sancțiunilor aplicate.

→ [Hotărârile VQ/BCE din 8 iulie 2020, T-203/18, T-576/18, T-577/18 și T-578/18](#)

Proprietatea intelectuală

Curtea de Justiție și Tribunalul asigură interpretarea și aplicarea reglementării pe care Uniunea a adoptat-o pentru a proteja și a apăra proprietatea intelectuală (dreptul de autor, dreptul mărcilor, protecția desenelor și modelelor industriale, dreptul asupra brevetului) în vederea îmbunătățirii competitivității întreprinderilor.

În cursul anului 2020, cele două instanțe ale Uniunii au intervenit în numeroase rânduri în acest domeniu, precizând atât limitele răspunderii pentru încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, cât și condițiile în care proprietatea intelectuală este protejată, cu o atenție deosebită, în materia mărcilor, pentru noțiunile „caracter distinctiv” și „risc de confuzie”.

.....

În ceea ce privește răspunderea persoanelor și a societăților pentru încălcarea drepturilor conferite de o marcă a Uniunii, Curtea de Justiție a statuat că **simpla depozitare** de către Amazon pe platforma sa de vânzare online (Amazon-Marketplace) a **unor produse care încalcă un drept asupra mărcii nu constituie o încălcare** de către Amazon a **acestui drept**. Astfel, o întreprindere care depozitează în numele unui terț vânzător produse contrafăcute fără a avea cunoștință despre atingerea adusă unui drept asupra mărcii nu face ea însăși o utilizare nelegală a acestei mărci, cu excepția cazului în care urmărește, la fel ca vânzătorul, obiectivul de a oferi produsele spre vânzare sau de a le comercializa.

➔ [Hotărârea Coty Germany și alții din 2 aprilie 2020, C-567/18](#)

În ceea ce privește caracterul **distinctiv indispensabil pentru validitatea unei mărci**, Tribunalul a amintit că o formă a cărei înregistrare se solicită ca **marcă tridimensională** este lipsită de acest caracter atunci când nu se **deosebește în mod semnificativ de norma sau de uzanțele sectorului în cauză**. În cazul unui șiret de încălțăminte, Tribunalul a arătat că noutatea formei sale și frumusețea designului său nu sunt suficiente în sine pentru a concluziona în sensul existenței unui caracter distinctiv. Într-adevăr, o marcă are drept funcție să **indice originea comercială a produsului și să permită** astfel consumatorilor să facă legătura între anumite produse și o anumită întreprindere.

→ [Hotărârea Hickies](#)
din 5 februarie 2020, T-573/18

În același spirit, dar în cazul unei **mărci figurative**, Tribunalul a observat că un **motiv reprezentând un cap de leu înconjurat de un lanț** constituie o formă de realizare difuzată și tipică a **butonilor** și a articolelor de **bijuterie** și, prin urmare, este **lipsit de caracter distinctiv** pentru aceste produse. Dimpotrivă, într-o altă cauză, Tribunalul a reproșat EUIPO că nu a ținut seama de anumite probe pentru a aprecia **caracterul distinctiv, dobândit prin utilizare**, al unei mărci constituite dintr-un **motiv de damier pentru genți și bagaje**.

→ [Hotărârea Pierre Balmain](#)
din 5 februarie 2020, T-331/19 și T-332/19

→ [Hotărârea Louis Vuitton Malletier](#)
din 10 iunie 2020, T-105/19

O marcă verbală este de asemenea lipsită de caracter distinctiv atunci când se limitează să descrie o caracteristică a produsului pentru care se solicită înregistrarea sa. Tribunalul a apreciat că marca verbală WAVE pentru lămpi de acvariu **poate prezenta un caracter distinctiv întrucât termenul „wave” nu descrie o caracteristică a lămpilor respective**.

→ [Hotărârea Tetra GmbH](#)
din 23 septembrie 2020, T-869/19

Tocmai din perspectiva **nivelului redus al caracterului distinctiv a două semne** care reprezintă un **corn pentru a desemna servicii poștale**, Tribunalul a **exclus un risc de confuzie** între acestea. Reprezentarea unui corn poștal, pe un fond adesea galben, este utilizată în mod tradițional de operatorii poștali naționali în cadrul Uniunii. Prin urmare, publicul nu va asocia cornul poștal sau culoarea galbenă cu o anumită societate ci, mai general, cu un număr nedeterminat de operatori poștali naționali.

→ [Hotărârea Deutsche Post](#)
din 11 noiembrie 2020, T-25/20

Tot cu privire la riscul de confuzie între două mărci, dar de această dată depuse pentru articole și îmbrăcăminte de sport, Curtea de Justiție a statuat că **renumele jucătorului de fotbal Lionel Messi este de natură să neutralizeze orice risc de confuzie** între marca sa MESSI și marca anterioară MASSI care aparține unei societăți spaniole.

→ [Hotărârea Messi
din 17 septembrie 2020, C-449/18 P și alții](#)

Într-o altă cauză privind problema aprecierii riscului de confuzie, Tribunalul a subliniat de asemenea că **prezența aceluiași termen în două mărci** (în speță termenul „Teruel” în cadrul mărcilor AIRESANO BLACK EI IBERICO DE TERUEL și JAMON DE TERUEL CONSEJO REGULADOR DE LA DENOMINACION DE ORIGEN) **nu este suficientă pentru a crea un risc de confuzie.**

→ [Hotărârea Consejo Regulador
din 28 mai 2020, T-696/18](#)

În ceea ce privește criteriul similitudinii dintre două mărci, Tribunalul a constatat că marca verbală LOTTOLAND, depusă pentru servicii industriale, prezintă o **puternică similitudine** cu mărcile figurative anterioare LOTTO, depuse pentru jocuri de noroc. Cu toate acestea, Tribunalul a arătat că între cele două nu există nicio legătură, având în vedere în special **natura diferită a serviciilor vizate și a publicului relevant.** Ca urmare a acestei **lipse de legătură**, utilizarea mărcii LOTTOLAND **nu generează un profit necuvenit din caracterul distinctiv sau din renumele mărcilor anterioare și nu riscă să le aducă atingere.**

→ [Hotărârea Lottoland
din 11 noiembrie 2020, T-820/19](#)

Se întâmplă uneori ca un litigiu privind semne distinctive să nu opună particulari sau întreprinderi, ci state membre, precum cel care privea utilizarea termenului „Teran” pentru o varietate de struguri de vin exploatăată în Slovenia și în Croația. După aderarea Sloveniei la Uniune, în anul 2004, această denumire a fost recunoscută ca denumire de origine protejată (DOP). În anul 2017, un regulament a stabilit că termenul „Teran” putea fi utilizat de asemenea, începând cu data aderării Croației la Uniune, în anul 2013, **pentru anumite vinuri croate.** Tribunalul a **respins cererea Sloveniei** având ca obiect anularea acestui regulament care permite **DOP-urilor să coexiste în mod pașnic, fără a aduce atingere principiilor securității juridice și încrederii legitime.**

→ [Hotărârea Slovenia/Comisia
din 9 septembrie 2020, T-626/17](#)

Funcționarea instituțiilor europene

Revine celor două instanțe ale Uniunii sarcina de a verifica dacă actele – sau omisiunea de a adopta anumite acte – ale instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii respectă dreptul Uniunii. Astfel, Curtea de Justiție și Tribunalul sunt garanți ai protecției judiciare a drepturilor justițiabililor din moment ce aceștia din urmă sunt vizați în mod direct și individual de decizii luate la nivelul Uniunii. În schimb, numai instanțele naționale sunt competente să controleze, potrivit dreptului național, legalitatea actelor autorităților naționale.

.....

Instanțele Uniunii au fost sesizate, în mai multe rânduri, de **domnul Junqueras i Vies**, vicepreședinte al Gobierno autonómico de Cataluña (Guvernul autonom al Cataloniei, Spania), cu privire la alegerea sa în Parlamentul European în anul 2019. Vicepreședintele Tribunalului și ulterior vicepreședinta Curții de Justiție, în cadrul unei proceduri de recurs, au respins cererea sa de măsuri provizorii având ca obiect protejarea imunității sale parlamentare. Pe de altă parte, Tribunalul a declarat **inadmisibilă cererea sa de anulare a deciziei Parlamentului European prin care s-a constatat faptul că locul său este vacant**. Astfel, această din urmă instituție nu putea repune în discuție deciziile autorităților spaniole care au declarat, în temeiul dreptului național, invalidarea mandatului domnului Junqueras i Vies și faptul că locul acestuia în Parlamentul European este vacant.

→ [Ordonanța Junqueras i Vies din 3 martie 2020, T-24/20 R](#)

→ [Ordonanța Junqueras i Vies din 8 octombrie 2020, C-201/20 P\(R\)](#)

→ [Ordonanța Junqueras i Vies din 15 decembrie 2020, T-24/20](#)

Tribunalul a respins o acțiune având ca obiect constatarea faptului că Consiliul European a refuzat în mod nelegal să îl excludă pe prim-ministrul ceh, din cauza unui pretins conflict de interese, de la reuniunile acestei instituții referitoare la adoptarea cadrului financiar multianual al Uniunii 2021-2027. Astfel, Tribunalul a apreciat că **numai statele membre sunt competente să stabilească, dintre șefii lor de stat sau de guvern respectivi, care dintre aceste persoane trebuie să le reprezinte la reuniunile Consiliului European** și pentru a determina motivele care pot conduce la imposibilitatea reprezentării la reuniunile acestei instituții de către una dintre persoanele respective.

→ [Ordonanța Wagenknecht
din 17 iulie 2020, T-715/19](#)

Domnul Shindler și alți resortisanți ai Regatului Unit locuiesc de mult timp în Italia și în Franța. Prin urmare, ei nu au fost autorizați să participe nici la referendumul privind Brexitul, nici la alegerile legislative din anul 2017, deși aceste scrutine erau hotărâtoare pentru menținerea calității lor de cetățeni ai Uniunii. Aceștia au sesizat, așadar, Tribunalul cu o acțiune având ca obiect „constatarea abținerii de a acționa” a Comisiei ca urmare a „omisiunii sale nelegale de a nu păstra cetățenia europeană”. Tribunalul a respins acțiunea, statuând că **Comisia are competența** să adopte un act cu caracter obligatoriu destinat să mențină, începând de la retragerea Regatului Unit din Uniune, cetățenia europeană a anumitor resortisanți ai Regatului Unit.

→ [Ordonanța Shindler
din 14 iulie 2020, T-627/19](#)

B | Cifrele-cheie ale activității judiciare

Curtea de Justiție

Curtea poate fi sesizată în principal:

- cu **cereri de decizie preliminară**, atunci când o instanță națională are îndoieli cu privire la interpretarea unui act adoptat de Uniune sau cu privire la validitatea acestuia. Instanța națională suspendă în acest caz procedura care se desfășoară în fața sa și sesizează Curtea, care se pronunță cu privire la interpretarea care trebuie dată dispozițiilor în discuție sau cu privire la validitatea lor. Odată lămurită prin decizia pronunțată de Curte, instanța națională poate soluționa litigiul cu care este sesizată. În cauzele care necesită un răspuns într-un termen foarte scurt (de exemplu în materie de azil, de control la frontiere, de răpiri de copii etc.), este prevăzută o **procedură preliminară de urgență („PPU”)**;
- cu **recursuri** îndreptate împotriva deciziilor pronunțate de Tribunal, care sunt căi de atac în cadrul cărora Curtea de Justiție poate anula decizia Tribunalului;
- cu **acțiuni directe**, care vizează în principal:
 - obținerea anulării unui act al Uniunii (**„acțiune în anulare”**) sau
 - constatarea neîndeplinirii de către un stat membru a obligațiilor sale care decurg din dreptul Uniunii (**„acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor”**). Dacă statul membru nu se conformează hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, o a doua acțiune, denumită acțiune în **„dublă constatare a neîndeplinirii obligațiilor”**, poate determina Curtea să îi aplice o sancțiune pecuniară;
- cu **cereri de aviz** cu privire la compatibilitatea cu tratatele a unui acord pe care Uniunea intenționează să îl încheie cu un stat terț sau cu o organizație internațională. Această cerere poate fi introdusă de un stat membru sau de o instituție europeană (Parlamentul, Consiliul sau Comisia).

735
de cauze
introduse

Proceduri
preliminare

556

din care 9 PPU

Principalele state membre aflate la originea cererii

Germania	139
Austria	50
Italia	44
Polonia	41
Belgia	36

37
de acțiuni directe

din care

18

acțiuni în constatarea
neîndeplinirii obligațiilor
și

2

acțiuni în
„dublă constatare
a neîndeplinirii
obligațiilor”

131
de recursuri
împotriva deciziilor
Tribunalului

1
cerere de aviz

8
cereri de asistență
judiciară

O parte care nu este
în măsură să facă față
cheltuielilor de judecată
poate solicita să
beneficieze de asistență
judiciară gratuită.

792
de cauze
soluționate

Proceduri
preliminare
534
din care 9 PPU

37
de acțiuni directe

din care
26
de constatări ale
neîndeplinirii obligațiilor
împotriva a 14 state
membre

3
hotărâri în „dublă
constatare
a neîndeplinirii
obligațiilor”

204
recursuri
împotriva deciziilor
Tribunalului

din care
40
au anulat decizia adoptată
de Tribunal

Durata medie
a procedurilor
15,4 luni

Proceduri preliminare
de urgență
3,9 luni

1 045

de cauze
pendinte

la 31 decembrie 2020

Principalele materii tratate

Agricultură	26
Concurență și ajutoare de stat	104
Drept social	56
Mediu	48
Spațiul de libertate, securitate și justiție	119
Fiscalitate	95
Libertățile de circulație și de stabilire și piața internă	96
Proprietate intelectuală și industrială	27
Protecția consumatorului	56
Transporturi	86
Uniunea vamală	24

Tribunalul

Tribunalul poate fi sesizat în primă instanță cu acțiuni directe formulate de **persoane fizice sau juridice (societăți, asociații etc.) și de statele membre** împotriva actelor instituțiilor, organelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii Europene și cu acțiuni directe prin care se urmărește obținerea reparării prejudiciilor cauzate de instituții sau de agenții lor. O mare parte din contenciosul său este de natură economică: proprietate intelectuală (mărci, desene și modele industriale ale Uniunii Europene), concurență, ajutoare de stat și supravegherea bancară și financiară.

Tribunalul este de asemenea competent să statueze în materia funcției publice, în litigiile dintre Uniunea Europeană și agenții săi.

Deciziile Tribunalului pot face obiectul unui recurs, limitat la chestiuni de drept, în fața Curții. În cauzele care au beneficiat deja de o dublă examinare (de către o cameră jurisdicțională independentă și apoi de către Tribunal), Curtea de Justiție admite în principiu recursul doar dacă acesta ridică o chestiune importantă pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii.

847
de cauze
introduse

729
de acțiuni directe,
din care

69
privind ajutoare de stat
și concurență (inclusiv
2 acțiuni introduse de
statele membre)

282
privind proprietatea
intelectuală și industrială

118
în materia funcției publice
a Uniunii Europene

260
alte acțiuni directe (inclusiv
10 acțiuni introduse de
statele membre)

75
de cereri de
asistență judiciară

O parte care nu este
în măsură să facă față
cheltuielilor de judecată
poate solicita să
beneficieze de asistență
judiciară gratuită.

748
de cauze
soluționate

631

de acțiuni directe,
din care

41

Ajutoare de stat și concurență

237

Proprietate intelectuală și
industrială

79

Funcția publică a Uniunii
Europene

274

Alte acțiuni directe

Durata medie a procedurilor

15,4 luni

Proporția deciziilor care au
făcut obiectul unui recurs în
fața Curții de Justiție

23 %

1 497
Cauze pendinte
la 31 decembrie 2020

Principalele materii

Accesul la documente	24
Agricultură	21
Ajutoare de stat	292
Concurență	78
Mediu	14
Achiziții publice	21
Măsuri restrictive	65
Politica economică și monetară	156
Proprietate intelectuală și industrială	319
Statutul funcționarilor UE	182

3

Un an plasat sub semnul adaptării și al continuității serviciului public al justiției europene

A | Introducerea Grefierului

B | Etapele gestionării crizei

C | Bilanț al activității Curții în timpul pandemiei

Focus

- Ședințele de audiere a pledoariilor de la distanță
- Relațiile cu publicul
- Contribuția Direcției generale multilingvism la continuitatea funcționării instituției
- Tehnologia informației la proba pandemiei

A | Introducerea Grefierului

Grefierul Curții, secretar general al instituției, conduce serviciile administrative sub autoritatea președintelui. El aduce mărturie despre angajamentul serviciilor în susținerea activității jurisdicționale în cursul unui an în care aceste servicii au trebuit să facă față unor provocări inedite.

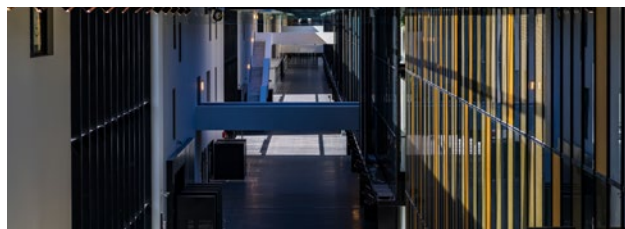
La scară individuală, anul 2020 a fost un an dificil pentru toți din cauza restricțiilor, a bolii și a incertitudinii care o însoțește.

Pe planul gestionării serviciilor instituției, acest an a reprezentat o provocare considerabilă, abordată cu determinare, metodă și adaptabilitate. Într-un termen foarte scurt a trebuit să se realizeze o metamorfoză completă a modului de funcționare a instituției. Niciun serviciu nu a fost scutit de această necesitate de a se adapta, de a inova, de a se reinventa.

Din fericire, instituția s-a putut întemeia pe o structură și pe proceduri care fuseseră stabilite pentru situații de criză. Această structură se bazează pe o celulă de criză, competentă să adopte, la nivelul instituției în ansamblu, deciziile majore legate de situația de criză și de evoluția sa. Ea adoptă măsurile generale care decurg din acestea (regimul de muncă la distanță, măsurile transversale referitoare la gestionarea personalului etc). Aceste decizii generale sunt puse ulterior în aplicare la nivelul Centrului de management de criză (CMC), compus din reprezentanți ai tuturor celulelor operaționale care asigură

continuitatea activităților în cadrul fiecărui serviciu. Cu ocazia reuniunilor sale regulate, CMC a asigurat de asemenea transmiterea informațiilor către celula de criză pentru a permite pilotarea situației.

Această gestionare a crizei, asociind strâns serviciile și cele două instanțe găzduite de instituție, a permis să se desfășoare **o acțiune coerentă articulată în jurul a trei obiective concomitente și interdependente**: asigurarea securității sanitare a personalului și a persoanelor chemate să se deplaseze la sediul instituției, asigurarea continuității activității judiciare și acompanierea personalului.

→ În vederea asigurării **securității sanitare în clădirile instituției și pentru a feri personalul** de riscul de contaminare, s-a decis, începând cu 10 martie, că sarcinile care se pretau la aceasta urmau să fie îndeplinite de la domiciliul persoanelor care trebuiau să le efectueze. Acest **regim de muncă la domiciliu** a fost ulterior generalizat și a devenit obligatoriu începând cu ziua de luni, 16 martie, chiar înainte de izolarea decisă de autoritățile naționale. Astfel, sediile Curții au devenit inaccesibile, cu excepția persoanelor chemate să exercite funcții esențiale care nu puteau fi exercitate la distanță. Datorită unei monitorizări permanente a evoluției sanitare și normative a situației din Luxemburg și din țările limitrofe realizate de Serviciul de securitate, precum și de Serviciul medical, în cooperare periodică cu autoritățile luxemburgheze, acest regim a făcut obiectul unor adaptări, în funcție de diferite faze, care urmăreau atingerea unui echilibru între condițiile sanitare, rata de frecvență a spațiilor, menținerea activității judiciare și nevoile personalului.

În paralel cu regimul de muncă la distanță, unul dintre instrumentele-cheie de protecție a sănătății persoanelor a fost **definirea și punerea în aplicare a unor protocoale sanitare precise și riguroase**. Pentru ca justiția Uniunii să fie pronunțată în continuare, Curtea a redeschis sălile sale de ședință începând cu 25 mai. În consecință, a trebuit gestionată – din punct de vedere logistic și de securitate sanitară – prezența cotidiană în clădiri nu numai a membrilor personalului necesar pentru organizarea ședințelor, ci și a avocaților și a agenților care veneau din întreaga Uniune Europeană. Toate măsurile deosebit de exigente puse în aplicare (luarea temperaturii cu ocazia accesului în clădiri, purtarea obligatorie a măștii în zonele comune și în ședință, respectarea distanțării fizice prin intermediul unei separări a fluxurilor de circulație, dezinfectarea locurilor frecventate, amplasarea de distribuitoare de gel hidroalcoolic, ecrane de protecție, amplasarea de marcaje, sensibilizarea prin intermediul diferitor comunicări) au permis garantarea celui mai înalt nivel de protecție pentru toate persoanele implicate, oferindu-le totodată acestora condiții de muncă satisfăcătoare.

→ Reluarea ședințelor publice era necesară în vederea **asigurării continuității serviciului public al justiției europene**. Anterior acestei reluări a ședințelor, activitatea judiciară a putut fi menținută prin examinarea la distanță a cauzelor, în special prin intermediul unor modalități procedurale adaptate. Reprezentanții părților au fost informați în mod corespunzător cu privire la consecințele procedurale care rezultă din contextul de criză și la măsurile adoptate de grefele instanțelor, printr-un spațiu dedicat pe site-ul internet al instituției.

Din **punct de vedere tehnic**, serviciile informatice ale instituției au procedat, încă din luna februarie, la accelerarea programului de dotare cu instrumente de muncă la distanță. Lățimea de bandă a fost înmulțită cu 10 în primele săptămâni de la data primei izolări și un sistem securizat de audio-, iar ulterior de videoconferințe a fost pus foarte rapid la dispoziția tuturor serviciilor.

După cum se prezintă în detaliu în paginile care urmează, instituția a inovat pentru a răspunde dificultăților de deplasare ale anumitor reprezentanți ai părților. Ca rezultat al unui remarcabil efort de cooperare între servicii, cele două instanțe și grefele acestora, a fost conceput un sistem unic de participare la ședință de la distanță, prin videoconferință, oferind interpretare simultană potențial către și din cele 24 de limbi oficiale ale Uniunii.

În sfârșit, în cadrul unei **gestionări eficiente a resurselor**, s-a procedat în mod regulat la o schimbare temporară a repartizării anumitor membri ai personalului, care erau afectați de o reducere a activității având în vedere natura atribuțiilor lor, în cadrul serviciilor care, dimpotrivă, se confruntau cu o creștere a volumului de muncă. Această solidaritate și îmbogățirea reciprocă a unor competențe și experiențe au constituit un avantaj pentru a traversa dificultățile și vor fi valoroase și în vederea reintegrării reușite a personalului în incintele instituției.

- Ultimul obiectiv urmărit în cadrul gestionării crizei a fost acela de a **acompania personalul de-a lungul acestei perioade** inedite și caracterizate de situații personale dificile.

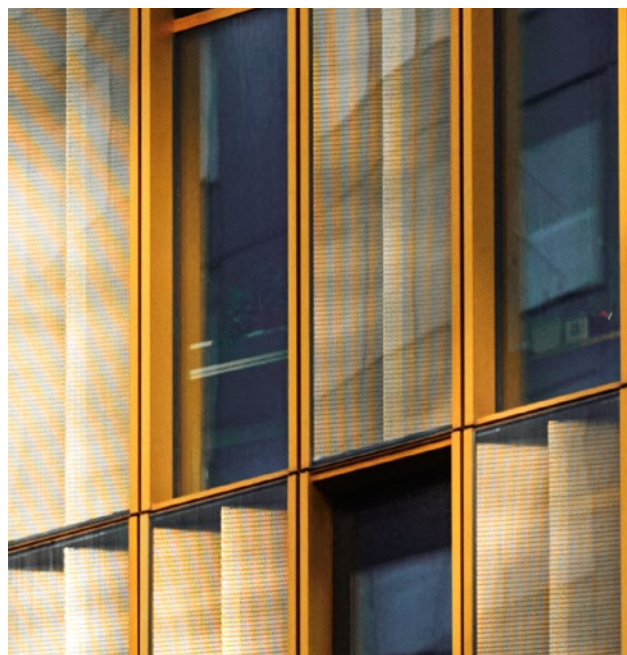
O atenție specială le-a fost acordată acestora, indiferent că era vorba despre persoane afectate de virus sau despre cele expuse unui risc de contaminare, despre persoanele izolate sau care trebuiau să se ocupe de copiii rămași la domiciliu. Acestea au primit asistență din partea serviciului de resurse umane, a medicilor consultanți și a asistentelor medicale din cadrul Serviciului medical, precum și a psihologului-consilier. Șefii de servicii au ținut de asemenea cont, într-o abordare caracterizată prin solicitudine, de aceste situații specifice pentru adaptarea modalităților de exercitare a atribuțiilor de către persoanele vizate.

Pe de altă parte, încă de la începutul crizei, instituția a fost foarte atentă la necesitatea de a **asigura o comunicare clară, accesibilă, coerentă și relevantă** în raport cu personalul său. Au fost instituite canale de comunicare suplimentare și structurate, având fiecare o funcție proprie: site-ul intranet, care

regrupează ansamblul informațiilor relevante, mesaje importante trimise la adresele de e-mail profesionale și private de la o adresă funcțională dedicată și prin SMS, comunicări cu caracter operativ transmise personalului prin e-mail și destinate să informeze periodic cu privire la evoluția situației și a măsurilor de acompaniere puse în aplicare.

Oferta de **formare** la distanță (e-learning) a fost consolidată astfel încât munca la domiciliu să permită dezvoltarea în continuare a competențelor colaboratorilor. Personalul de conducere de nivel superior și mediu a urmat de asemenea o formare specifică privind gestionarea echipelor la distanță.

Două sondaje au fost realizate în rândul întregului personal și, respectiv, al conducerii pentru a evalua aprecierea modalităților de muncă puse în aplicare, atât în vederea efectuării anumitor ajustări, cât și a perspectivelor pe termen mai lung ale inovațiilor implementate în cadrul gestionării crizei.

În sfârșit, în cadrul forului interinstituțional pe care îl constituie Colegiul conducerilor administrative ale instituțiilor și organelor instalate în Luxemburg, bazele unei cooperări cu autoritățile luxemburgheze competente au fost puse începând cu luna decembrie 2020 pentru ca instituțiile să contribuie cu toate mijloacele lor la succesul **campaniei de vaccinare** a personalului instituțiilor.

Criza pandemică și necesitatea de a găsi soluții pentru a face față consecințelor sale asupra organizării instituției au condus la o accelerare impresionantă a unor evoluții care erau în curs sau doar în fază de proiect.

Dincolo de satisfacția de a fi reușit împreună să **menținem un nivel de activitate aproape echivalent cu cel cunoscut anterior, să continuăm proiectele în curs și să oferim în același timp cele mai înalte condiții de securitate sanitară**, gestionarea acestei perioade inedite pentru instituție permite să se întrevadă **transformări durabile și pozitive** în modul de a înțelege metodele de lucru chiar raportul de muncă însuși, precum și potențialul prezenței virtuale.

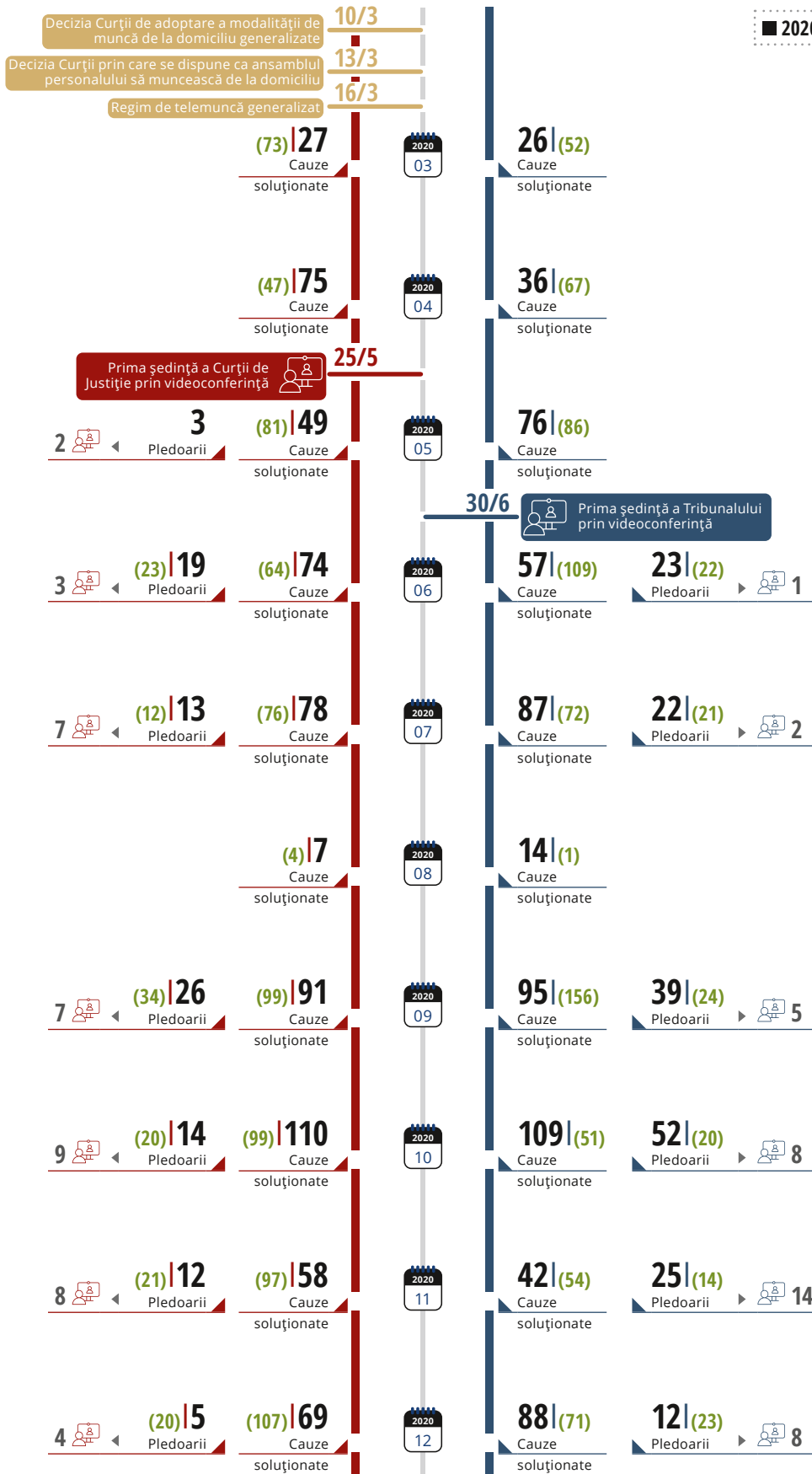
Munca la domiciliu (totală sau parțială) constituie o realitate pentru întregul personal începând din 16 martie 2020. Pe măsura punerii în aplicare a acestei organizări impuse de circumstanțe, provocările unei noi realități au apărut în mod natural: dematerializarea și simplificarea fluxurilor decizionale, favorizarea autonomiei colaboratorilor și asigurarea calității prestațiilor acestora, revizuirea echilibrului dintre viața profesională și viața

privată, solidaritatea în cadrul instituției și cu aceasta, apropierea de interlocutorii externi – instituționali sau cetățeni – grație oportunităților oferite de noile tehnologii.

Atunci când constrângerile legate de pandemie se vor fi îndepărtat, va reveni instituției sarcina de **a menține rezultatele acestor evoluții în cadrul unei reveniri la o viață profesională ale cărei condiții vor fi noi și îmbunătățite**. Obstacolele care au trebuit depășite sunt tot atâtea experiențe care ne-au făcut, individual și împreună, mai puternici, responsabili și solidari. Iar dacă instituția a știut să facă față cu succes unui context atât de defavorabil, aceasta se datorează angajării și coeziunii colaboratorilor săi, precum și devotamentului și solitudinii conducerii sale. Ea va putea conta și în viitor pe aceste calități pentru a pregăti reintegrarea personalului său și pentru a se prezenta ca un tot unitar într-un mediu în care mobilitatea și responsabilitatea vor figura printre parametrii reînnoiți ai organizării sale.

Alfredo Calot Escobar
Grefierul Curții de Justiție

B | Etapele gestionării crizei

Având în vedere situația sanitară în Uniunea Europeană și ținând seama de măsurile adoptate de autoritățile luxemburgheze și de cele ale celorlalte state membre, Curtea a decis, începând din 10 martie, că sarcinile care se pretau la aceasta urmau să fie îndeplinite de la domiciliul persoanelor care trebuiau să le efectueze. La **13 martie 2020**, având în vedere evoluția situației sanitare în Europa și pentru a evita răspândirea virusului menținând totodată activitatea sa jurisdicțională, Curtea a dat instrucțiuni personalului său să lucreze la domiciliu începând din 16 martie, cu excepția persoanelor chemate să exercite funcții esențiale. Imperativul instituției a constat în protejarea personalului și a participanților la ședință, limitând în același timp la maximum consecințele negative ale situației generate de pandemia de Covid-19 pentru justițiabili și pentru administrarea justiției în Europa. Pentru a asigura continuitatea serviciului public al justiției europene și continuarea procedurilor, instituția a făcut față unei provocări tehnologice și umane inedite.

Regulile puse în aplicare în luna martie 2020

Pe baza structurilor și a procedurilor care fuseseră stabilite pentru a gestiona situațiile de criză, **au fost adoptate toate dispozițiile pentru a evita frecventarea clădirilor Curții, permițând în același timp ca activitățile instanțelor și ale serviciilor să continue** în condiții cât se poate de apropiate de cele aplicabile în timp normal și adaptate în mod necesar împrejurărilor excepționale.

→ Protecția personalului

Începând din 13 martie 2020, instituția **a dat instrucțiuni personalului de a nu intra în clădirile Curții, cu excepția unor cazuri punctuale și necesare**. Instituirea timpurie a unei strategii de dotare cu echipamente informatice a permis punerea la dispoziție a accesului la distanță unei majorități largi a membrilor personalului încă din luna martie și, în mod progresiv, totalității acestuia în săptămânile care au urmat.

→ Continuarea activității jurisdicționale

Prevăzută mai întâi pentru o perioadă care se încheia la 27 martie, suspendarea ședințelor de audiere a pledoariilor a fost prelungită **până la 25 mai** din cauza restricțiilor de deplasare în vigoare. Grefele celor două instanțe au contactat reprezentanții părților pentru a-i informa în legătură cu aceste amânări și pentru a le comunica precizări cu privire la modalitățile de continuare a procedurii, iar pe site-ul internet al instituției a fost deschisă o pagină în acest sens.

Examinarea **procedurilor judiciare urgente** a fost totuși asigurată în această perioadă, iar cauzele în stare de judecată au continuat să fie soluționate. **Între 16 martie și 25 mai, 51 de cauze au fost finalizate de Tribunal, 79 de hotărâri au fost pronunțate de Curte și au fost prezentate 47 de concluzii.**

Soluționarea cauzelor a fost adaptată la împrejurări: decizii adoptate prin procedură scrisă, întrebări scrise adresate părților, organizarea ședințelor de pronunțare a hotărârilor și de lectură a concluziilor regrupate într-o zi pe săptămână, adaptarea condițiilor pentru deschiderea unui cont de acces e-Curia (aplicație care permite depunerea și notificarea actelor de procedură prin mijloace electronice).

Reluarea ședințelor și reintegrarea parțială a personalului

Maximum
30 %
din efective
prezente în clădiri

Regulile adaptate începând cu luna mai 2020

→ Reluarea ședințelor de audiere a pledoariilor

Ședințele de audiere a pledoariilor au fost **reluate la 25 mai 2020**. Serviciile Curții au instituit protocoale sanitare riguroase pentru a permite desfășurarea ședințelor în cele mai bune condiții de securitate pentru toți actorii judiciari, inclusiv publicul, având în vedere principiul publicității ședințelor.

Părțile care se aflau în imposibilitatea de a se deplasa au putut, în mod excepțional, să pledeze de la distanță în anumite condiții. În acest scop, instituția a conceput un sistem specific de videoconferință care să permită furnizarea unei interpretări simultane din și către cele 24 de limbi de procedură. Măsuri sanitare specifice au fost de asemenea adoptate printre altele în privința interpreților, care au putut să lucreze în cabină, însă în limita a o singură persoană per cabină.

Personalul s-a reintegrat parțial în incintele Curții de Justiție pentru a permite îndeplinirea unor sarcini care nu puteau fi realizate de la distanță, în special în contextul reluării ședințelor la Curtea de Justiție și la Tribunal. Munca la domiciliu a rămas regula, iar obiectivul a rămas acela de a reduce prezența persoanelor în clădiri la ceea ce este indispensabil pentru funcționarea instituției având în vedere reluarea ședințelor, și anume **între 20 și 30 % din efective**.

La fața locului au trebuit să se respecte normele de igienă și de distanțare cele mai stricte, stabilite prin consultarea cu serviciul medical al instituției.

Ținând seama de îmbunătățirea situației sanitare, acest regim a făcut temporar obiectul unei extinderi, începând din 21 septembrie, pe baza unui plafon corespunzător limitei maxime stabilit prin consultarea medicilor consultanți ai instituției, a numărului de prezențe cotidiene admise în clădiri pentru a garanta un efect util protocoalelor sanitare. Regimul anterior de acces în clădirile instituției numai în scopul organizării ședințelor și a deliberărilor a trebuit totuși să fie reinstaurat la 26 octombrie, din cauza deteriorării situației sanitare în Luxemburg.

C | Bilanț al activității Curții în timpul pandemiei

Continuarea activității jurisdicționale a Curții în timpul pandemiei a fost posibilă prin măsuri puse în aplicare pentru a garanta buna funcționare a justiției europene, dar și pentru a continua să îi informeze pe cetățenii Uniunii cu privire la drepturile lor și la acțiunea instanțelor europene. Atât prin dezvoltarea unui sistem care permite oferirea posibilității de a pleda de la distanță cu interpretare simultană, cât și prin acțiuni de comunicare internă și externă, Curtea a dat dovadă de inițiativă și de adaptabilitate. Întrucât accesul în clădirile instituției a devenit imposibil, iar ulterior a fost supus unor norme sanitare stricte, activitatea normală a vizitelor publicului și a profesioniștilor, precum și consultarea la fața locului a lucrărilor din bibliotecă au devenit în mod necesar mai rare, însă au fost identificate soluții de înlocuire.

252
de ședințe de audiere
a pledoariilor

Ședințe prin
videoconferință
(între 25 mai și
22 decembrie)

252 de ședințe de audiere a pledoariilor (care puteau privi mai multe cauze pledate în fața aceluiași complet de judecată) au fost asigurate în total **între 25 mai și 22 decembrie 2020**. Printre acestea se numără **40 de ședințe în fața Curții în care părțile au intervenit de la distanță** (între una și patru părți), prin videoconferință, și **38 de ședințe în fața Tribunalului în care părțile au intervenit de la distanță** (între una și trei părți).

Viața instituțională și activitatea administrativă nu au fost, nici ele, întrerupte: instituția a admis, între lunile martie și decembrie 2020, **mai mulți membri noi**. Intrarea în funcție a noului avocat general francez, domnul Jean Richard de la Tour, a condus la o inovație: **mai exact, depunerea jurământului său a avut loc de la distanță**, prin intermediul ecranului, în prezența președintelui Lenaerts, a primului avocat general Szpunar și a grefierului Calot Escobar. Ulterior au putut să se deplaseze *in situ* pentru a depune jurământul în fața Curții domnul Athanasios Rantos, avocat general elen, la 10 septembrie, domnul Jan Passer, judecător ceh la Curtea de Justiție, și doamna Ineta Ziemele, judecătoare letonă la Curtea de Justiție, la 6 octombrie, cu aplicarea constantă a măsurilor necesare de protecție sanitară.

40
în fața
Curții de Justiție

38
în fața
Tribunalului

Toate serviciile instituției au trebuit să își adapteze modul de comunicare internă începând din luna martie. Prin utilizarea videoconferinței, echipele au putut să se reunească și să își continue activitatea de la distanță. Astfel, au fost organizate peste **150 de videoconferințe sau de audioconferințe**, în medie, **pe săptămână**, pentru reuniuni interne sau interinstituționale.

150

de videoconferințe
sau audioconferințe
pe săptămână

În ceea ce privește comunicarea externă, Curtea a pus în aplicare o serie de acțiuni la distanță prin exploatarea rețelelor sociale și a mijloacelor tehnologice pentru a ajunge atât la publicul specializat sau la profesioniști, cât și la publicul larg, iar deciziile sale să poată beneficia în continuare de o difuzare adecvată ([a se vedea p. 76](#)).

Curtea a organizat de asemenea, pe parcursul întregului an, **29 de evenimente protocolare in situ**, cu respectarea unor cerințe deosebit de stricte, precum și 5 vizite oficiale și **5 ședințe solemne**. În acest cadru, au putut fi primiți de Curte 171 de magistrați naționali. Deși vizitele menționate au avut loc în cea mai mare parte anterior restricțiilor de acces impuse de combaterea răspândirii coronavirusului, Curtea de Justiție a putut găzdui ocazional evenimente esențiale (angajamentul solemn al membrilor Parchetului European la 28 septembrie, ședința solemnă de intrare în funcție a judecătorilor Ineta Ziemele și Jan Passer la 6 octombrie), a căror desfășurare a trebuit să fie adaptată ținând seama de constrângerile sanitare.

29

de evenimente
protocolare

În sfârșit, membrii și personalul instituției se pot baza pe fondul Bibliotecii, cuprinzând **285 000 de volume** (dintre care 155 000 de lucrări referitoare în principal la dreptul Uniunii Europene), peste **6 300 de cărți electronice**, **490 de abonamente la periodice** în format tipărit, precum și mai multe sute în format electronic, accesibile prin intermediul bazelor de date (peste o sută). În cadrul publicării jurisprudenței, 35 019 documente au fost publicate în Repertoriu în anul 2020. Începând cu 13 martie 2020, Information desk a pus în aplicare diferite mijloace de utilizare la distanță a resurselor documentare pentru a compensa închiderea sălii de lectură pentru utilizatori (159 de digitalizări la cerere și 724 de lucrări împrumutate prin Biblio-drive, dispozitiv autonom de împrumut și de restituire a lucrărilor).

5

ședințe solemne

Ședințele de audiere a pledoariilor de la distanță

Pentru a respecta restricțiile de deplasare impuse de statele membre, instituția a conceput un sistem de videoconferințe care să permită, în mod excepțional, reprezentanților părților care se află în imposibilitatea de a se deplasa fizic la Luxemburg să participe de la distanță la ședință, cu respectarea multilingvismului. Doi utilizatori ai acestui sistem își împărtășesc experiența în această privință.

A pleda la distanță

Mărturia agentului guvernamental reprezentant al Republicii Letonia în procedurile în fața Curții de Justiție, doamna Viktorija Šoneca, directoare, Ministerul Justiției din Republica Letonia

„Mă onorează invitația Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) de a-mi împărtăși experiența privind utilizarea videoconferinței în cadrul ședințelor de audiere a pledoariilor Curții și de a comunica impresiile mele cu privire la acest sistem.

Trebuie subliniat mai întâi că transformarea digitală a început în Uniunea Europeană cu mult înainte de anul 2020. Acest an va rămâne însă în Istorie nu numai pentru Covid-19 și consecințele sale, ci și pentru cotitura pe care o reprezintă în digitalizare și în utilizarea videoconferinței în cadrul ședințelor CJUE.

Situația se prezintă astfel întrucât, în timp ce lista consecințelor negative ale Covid-19 este lungă, pandemia a facilitat dobândirea de competențe digitale și a accelerat introducerea unor soluții digitale în activitatea cotidiană. În acest sens, întreprinderile, instituțiile și persoanele au început să recurgă la soluții digitale în egală măsură pentru a-și ameliora viața de zi cu zi, pentru a lucra mai bine și mai eficient și pentru a face mai bună comunicarea cu instanțele naționale și cu CJUE.

În anul 2020, statele membre și părțile la procedurile pendinte la CJUE au avut posibilitatea de a participa prin videoconferință la ședințele de audiere a pledoariilor în fața Curții. Datorită acestei tehnologii, statele membre și părțile au avut posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere în timpul ședințelor de audiere a pledoariilor și de a răspunde nu numai la întrebările adresate de CJUE, ci și la întrebările și la observațiile celorlalte părți și state membre. La fel ca în cadrul unei ședințe de audiere a pledoariilor *in situ*, un serviciu de interpretare este disponibil în timpul videoconferinței, ceea ce a devenit posibil prin volumul de muncă imens depus de interpreți pentru a traduce simultan afirmațiile orale făcute în cadrul ședințelor pentru ca toți participanții să poată înțelege ceea ce se vorbește.

Desfășurarea ședințelor de audiere a pledoariilor nu s-a schimbat, cu excepția faptului că agenții statelor membre și reprezentanții părților pot să rămână în țările lor și pot să participe de la distanță. O astfel de posibilitate aduce cu ea, bineînțeles, o serie de avantaje, precum comoditatea, siguranța și câștigul de timp prin evitarea deplasărilor, dar și de inconveniente, cum ar fi, de exemplu, imposibilitatea de a se putea imprima de spiritul CJUE, această formidabilă experiență reînnoită de fiecare dată când pătrundem într-o sală de ședință a CJUE pentru a pleda personal în fața Curții.

Trebuie subliniat că, făcând posibilă utilizarea videoconferinței pentru ședințe de audiere a pledoariilor, CJUE a demonstrat că se poate adapta împrejurărilor și că procedurile trebuie să își urmeze cursul, în pofida crizei sanitare.”

Provocările inedite ale interpretării la distanță

Mărturia domnului Ignasi Vancells Mora, interpret de conferință independent

Desfășurarea ședințelor în care unele părți intervin de la distanță a avut repercusiuni importante asupra muncii interpreților.

Un interpret independent al cabinei spaniole care lucrează în mod constant pentru Curte explică ce a însemnat să lucreze ca interpret pentru instituțiile europene, mai exact pentru Curte, în anul 2020.

„Anul 2020 a fost atipic pentru toți. Pentru interpreți, pandemia a provocat mai întâi o oprire totală a activităților, în special ca urmare a anulării reuniunilor internaționale. La momentul reluării, condițiile de muncă au fost complet diferite. Pentru interpreții independenți, această nouă «normalitate» a generat nu puține întrebări: cum să se deplaseze, ținând seama de restricțiile privind călătoriile, și cum să lucreze în condiții sanitare și tehnice bune? Videoconferința, care permitea acum organizarea de reuniuni online, a suscitat un număr mare de preocupări cu privire la fiabilitatea conexiunilor la distanță și la calitatea sunetului, care este rareori echivalentă cu cea din sală. Trebuie dublat efortul de a-i înțelege pe vorbitori, iar oboseala apare mai repede decât înainte.

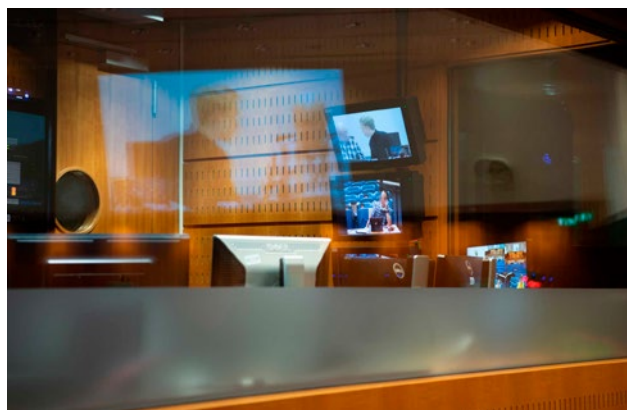
Cred însă că la Curte conexiunile la distanță în timpul ședințelor sunt în general de bună calitate. Desigur, este imposibil să se garanteze o calitate optimă în orice moment, dar, în opinia mea, se depun toate eforturile pentru a realiza acest lucru, în special datorită testelor efectuate în prealabil cu interpreții. În plus, există o excelentă muncă de comunicare pentru a informa în prealabil părțile și interpreții cu privire la modificările legate de noile modalități de lucru și de pregătirile necesare. Interpreții independenți sunt avertizați în mod clar cu privire la acest aspect încă de la încheierea contractului.

Au fost depuse eforturi remarcabile de către instituție pentru a asigura menținerea celor mai bune condiții de muncă posibile. Am fost impresionat de seriozitatea și de rigoarea măsurilor sanitare: în plus față de ceea ce se face în mod obișnuit, interpreții nu împart nici obiectele (computere portabile, căști), nici biroul.

Nu împărțim nici măcar aceeași cabină, deci este mult mai dificil să se comunice sau pur și simplu să se asculte interpretarea colegilor noștri. Acest lucru poate afecta uniformitatea terminologiei pe care o utilizăm. Trebuie să ne coordonăm în prealabil. Confrunțați cu o dificultate sau alta (o chestiune terminologică, o problemă tehnică etc.), este mai complicat să ne ajutăm unii pe alții în timp ce interpretăm. Pentru anumite chestiuni comunicăm prin gesturi, pentru altele prin telefonul mobil sau prin mesageria instantanee.

În acest context, pregătirea ședinței este fundamentală, iar Curtea este de altfel singura instituție în care agenții interpreți de conferință consacră în acest scop o zi de lucru, la fel ca interpreții permanenți. Cu privire la acest aspect, practic nu am observat nicio diferență de la începutul pandemiei. Colegii noștri sunt în continuare disponibili, chiar dacă e-mailul și SMS-urile sunt probabil mai utilizate și nu mai există conversații informale pe holuri.

Cred că, la început, multă lume a fost alarmată întrucât a prevăzut consecințele pe care pandemia le-ar fi putut avea asupra profesiei noastre. Însă, odată trecut șocul inițial, au fost căutate soluții și ne-am adaptat pentru a ieși din impas.”

Relațiile cu publicul

Dialogul cu profesioniștii din domeniul dreptului și cu publicul larg a continuat în anul 2020. Deși canalele tradiționale au fost menținute, acest dialog s-a intensificat în modul virtual, în special datorită serviciilor de videoconferință și platformelor de rețele sociale.

127
de grupuri de
vizitatori

adică
3 729
de persoane

21
de vizite virtuale

adică
798
de persoane

Utilizarea mijloacelor de comunicare tradiționale de către Direcția comunicare a continuat, dar accentul a fost pus pe utilizarea consolidată a mijloacelor de comunicare socială. **Între 16 martie și 22 decembrie 2020** au fost publicate **142 de comunicate de presă**. Conturile Twitter și LinkedIn (în limbile franceză și engleză) ale Curții au fost exploatate pentru a transmite actualitatea Curții: **668 de mesaje au fost trimise prin Twitter** pentru a-i alerta pe followers. Aceste mesaje erau destinate în special, pe de o parte, să atragă atenția asupra principalelor cauze aflate pe ordinea de zi în săptămâna următoare și, pe de altă parte, să transmită publicarea comunicatelor de presă.

Organizarea vizitelor este o activitate importantă pentru Curte în cadrul politicii sale de deschidere și de difuzare a cunoașterii nu numai în rândul profesioniștilor din domeniul dreptului și al studenților la drept, dar și al cetățenilor europeni. Măsurile sanitare puse în aplicare începând cu luna martie 2020 au împiedicat organizarea unor astfel de vizite și primirea vizitatorilor. Deși cifrele globale – **127 de grupuri** cu un total de **3 729 de vizitatori** – sunt în mod inevitabil inferioare rezultatelor din anii precedenți (18 099 de persoane în anul 2019), Curtea a fost din nou în măsură să identifice noi mijloace pentru a face accesibile clădirile și activitățile sale la distanță. Astfel, aceasta a propus întâlniri cu agenții Curții pe platforme digitale care permit [vizita virtuală a complexului imobiliar al Palatului](#), precum și **webinare** organizate „la cerere”, pe parcursul a două zile, cu participarea unor membri, referenți juridici și administratori ai Curții. Aceste webinare au permis unui număr de **798 de persoane**, în cadrul a **21 de vizite virtuale**, să poată beneficia de prezentări.

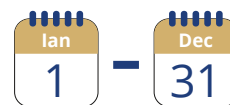

Curtea, prin intermediul Direcției comunicare, a transmis **173 de comunicate de presă** (cu un total de **2 292 de versiuni lingvistice**) pentru a informa profesioniștii și publicul larg (**3 366 de destinatari** înscriși pe listele de difuzare prin e-mail) cu privire la deciziile sale, dar și cu privire la evenimentele care au marcat viața instituției. Site-ul curia.europa.eu a primit peste **6,6 milioane de vizite** și au fost consultate peste **27 de milioane de pagini**.

Instituția a continuat să fie prezentă pe rețelele sociale transmițând **702 tweeturi pe Twitter** prin intermediul celor două conturi în limbile franceză și engleză. **273 de mesaje** au fost de asemenea publicate **pe LinkedIn**.

Ținând seama de imposibilitatea de a organiza întâlniri *in situ*, precum Ziua porților deschise anuală, s-a decis utilizarea mijloacelor de comunicare socială pentru a prezenta publicului din întreaga lume funcționarea Curții. Astfel, au fost organizate **trei evenimente virtuale** în exclusivitate prin mijloacele de comunicare socială cu ocazia **Zilei Europei** (9 mai), a **Zilei Europene a Justiției** (24 octombrie) și a **aniversării înființării Curții de Justiție** (4 decembrie): prezentări ale hotărârilor Curții, animații referitoare la anumite teme ale jurisprudenței, întrebări și răspunsuri. Ca urmare în special a acestor evenimente, numărul de **followers** ai Curții nu a încetat să crească în cursul anului, depășind **90 000 pe LinkedIn** și **100 000 pe Twitter**. Aceste trei evenimente au generat un total de **1 713 000 de impresii** (numărul de accesări în care utilizatorii au văzut tweetul) **pe Twitter** și de **258 000 pe LinkedIn**.

În paralel, au fost organizate pentru jurnaliști **întâlniri online cu presa** consacrate actualității procedurale. Cele 11 întâlniri cu presa au reunit un total de **94 de jurnaliști**.

173

de comunicate
de presă

2 292

de versiuni
lingvistice

702

mesaje publicate pe
Twitter

273

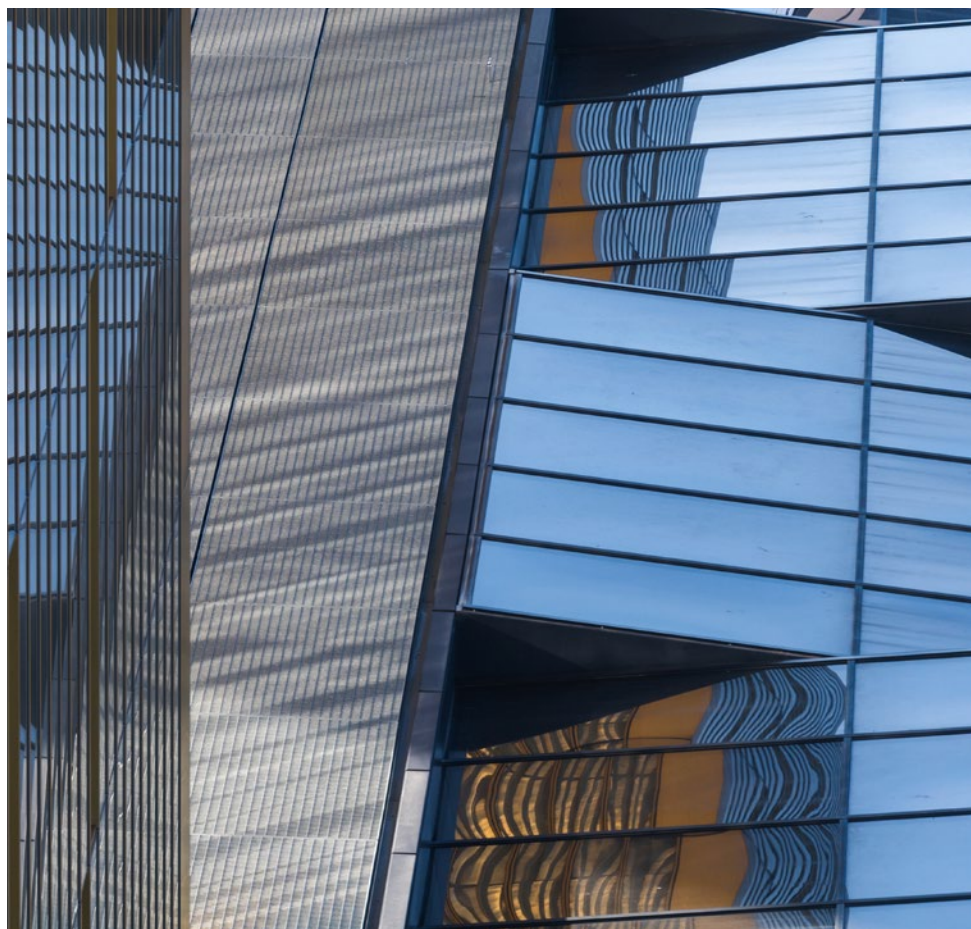
de mesaje pe
LinkedIn

17 174
de solicitări de
informații din partea
cetățenilor

În conformitate cu reglementarea aplicabilă, Curtea a acordat acces **la documentele sale** administrative și la **arhivele sale istorice**, în cadrul a **103** cereri. Curtea a răspuns de asemenea la **17 174 de solicitări de informații** din partea cetățenilor, privind atât cauzele în curs, cât și jurisprudența, funcționarea și competențele sale.

În sfârșit, Rețeaua judiciară a Uniunii Europene, creată în luna martie 2017 cu ocazia celei de a 60-a aniversări a Tratatelor de la Roma și care regroupează instanțele constituționale și supreme ale statelor membre, s-a reunit în mai multe rânduri prin videoconferință în cadrul a două grupuri tematice: „Inovare” și „Terminologie juridică”. Aceste reuniuni au constituit ocazia unui schimb de informații cu privire la utilizarea noilor tehnologii în susținerea activității jurisdicționale și a unei partajări a resurselor de traducere care pot fi exploatate de instanțele naționale.

Contribuția Direcției generale multilingvism la continuitatea funcționării instituției

de Thierry Lefèvre, director general pentru multilingvism

Multilingvismul se înscrie în centrul desfășurării procedurilor jurisdicționale ale Curții de Justiție. În caz contrar, cetățeanul nu ar putea avea acces la justiția europeană și nici la jurisprudența acesteia, care creează totuși drepturi și obligații.

Astfel, confruntată cu apariția brutală a crizei sanitare,

Direcția generală multilingvism (DGM) trebuia să asigure misiunea cu care este investită, cu respectarea securității personalului.

În mod concret, în timp ce pandemia se extindea, primele luni ale anului au putut să se desfășoare fără obstacole. La sfârșitul lunii februarie, DGM și-a activat celula operațională de criză și a avut în vedere punerea în aplicare a planurilor sale de continuitate, în strânsă coordonare cu celelalte servicii ale Curții de Justiție și cu cabinetele judecătorilor și avocaților generali.

La 13 martie, cu trei zile înainte de izolarea națională, întreg personalul a fost informat că va fi îndepărtat de clădirile Curții. Prioritatea absolută a fost acordată protecției sanitare a colegilor și prevenirii proliferării virusului. Odată asigurat acest dublu obiectiv, cel privind continuitatea serviciului a orientat acțiunea DGM. Deși mai întâi personalul a trebuit să dea dovadă de flexibilitate și de creativitate pentru a gestiona aspectele specifice ale acestei crize, în continuare a trebuit să dea dovadă de rezistență, având în vedere durata neprevăzută și de altfel încă incertă a acestei crize.

În ceea ce privește în mod specific traducerea juridică, atât obiectivele colective, cât și cele individuale au ținut seama, în prima parte a izolării și atunci când situația o justifica, de situația concretă a personalului direcției generale (izolare, copii acasă etc.). Întrucât criza era generală, limitarea provizorie a capacității a fost compensată de o reducere a cererii de traduceri. Ulterior, măsurile organizaționale și angajamentul fiecăruia, combinate cu beneficiile unei investiții continue în noile tehnologii și într-o externalizare optimizată, au permis restaurarea capacității de producție, astfel încât continuitatea serviciului nu a fost compromisă în niciun moment.

În ceea ce privește interpretarea, problema continuității s-a prezentat în mod diferit. Astfel, ședințele au trebuit anulate sau amânate pentru o dată ulterioară datei de 25 mai. Prin urmare, perioada 13 martie-25 mai a fost utilizată pentru a întocmi un protocol de ședințe destinat să asigure securitatea sanitară a tuturor participanților, de exemplu limitând la un singur interpret ocuparea fiecărei cabine de interpretare. Pe de altă parte, având în vedere dificultățile de deplasare cu care se confruntau încă reprezentanții părților, a fost instituit un sistem de participare la ședințe de la distanță, ceea ce a permis evitarea multor amânări de termene. Această noutate a reprezentat o provocare tehnică, cognitivă și organizațională de amploare, realizată cu succes (a se vedea p. [15](#) și [74-76](#)). În sfârșit, serviciul de interpretare s-a adaptat de asemenea la întreruperea ședințelor, asumându-și diferite sarcini legate de formarea și de perfecționarea profesională (cursuri de limbi, exerciții de interpretare și schimburi lingvistice online), precum și de promovarea profesiei de interpret în domeniul dreptului (webinare și module lingvistice).

DGM a capitalizat astfel angajamentul și responsabilitatea personalului său, asistența reciprocă, precum și aportul determinant al noilor tehnologii pentru a organiza continuitatea serviciilor de traducere juridică și de interpretare.

În sfârșit, capacitatea de adaptare a DGM a fost ilustrată de dematerializarea fluxurilor, de organizarea de formări și de reuniuni la distanță, inclusiv pentru a menține o anumită convivialitate și o legătură socială indispensabile bunăstării tuturor, precum și o politică de informare periodică a persoanelor prin intermediul e-mailurilor directorului general sau al scrisorilor de informare.

Rezultatul este la înălțimea eforturilor depuse. Astfel, în anul 2020, cu efortul tuturor celor implicați, ședințele de audiere a pledoariilor programate au putut fi interpretate, iar traducerile necesare au putut fi realizate; multilingvismul integral a putut fi asigurat, atât în interesul justițiabililor, cât și al cetățenilor, în mod aproape normal în acest an extraordinar de dificil pentru toți.

Tehnologia informației la proba pandemiei

de Raluca Peica, directoare, Direcția tehnologia informației

Anul 2020 va rămâne pentru Direcția tehnologia informației (DTI) un an marcat de o reactivitate și o adaptare excepționale care vor face din acesta un an istoric.

La declanșarea telemuncii generalizate, prioritatea principală a fost aceea de a oferi serviciilor Curții posibilitatea de a continua să lucreze în modul cel mai eficient posibil, în pofida contextului de izolare.

Înainte de adoptarea dispoziției, transmisă personalului la 13 martie 2020, de a munci de acasă, echipele noastre de suport erau deja dotate pentru a putea răspunde de la domiciliu apelurilor. Prin anticipare, cu mai multe zile înainte de decizia de generalizare a telemuncii pentru întregul personal al Curții, jumătate din help desk lucra deja de acasă, ceea ce ne-a permis să verificăm dacă suportul funcționa corect în modul de telemuncă și dacă era pregătit să susțină utilizatorii care au trebuit să își schimbe locul de muncă de la o zi la alta. Pentru a permite tuturor utilizatorilor Curții să dispună de un loc de muncă ce le permite să lucreze acasă ca la birou, am accelerat încă din luna februarie programul de mobilitate care era în curs și am echipat toate persoanele care nu aveau încă echipamentele necesare.

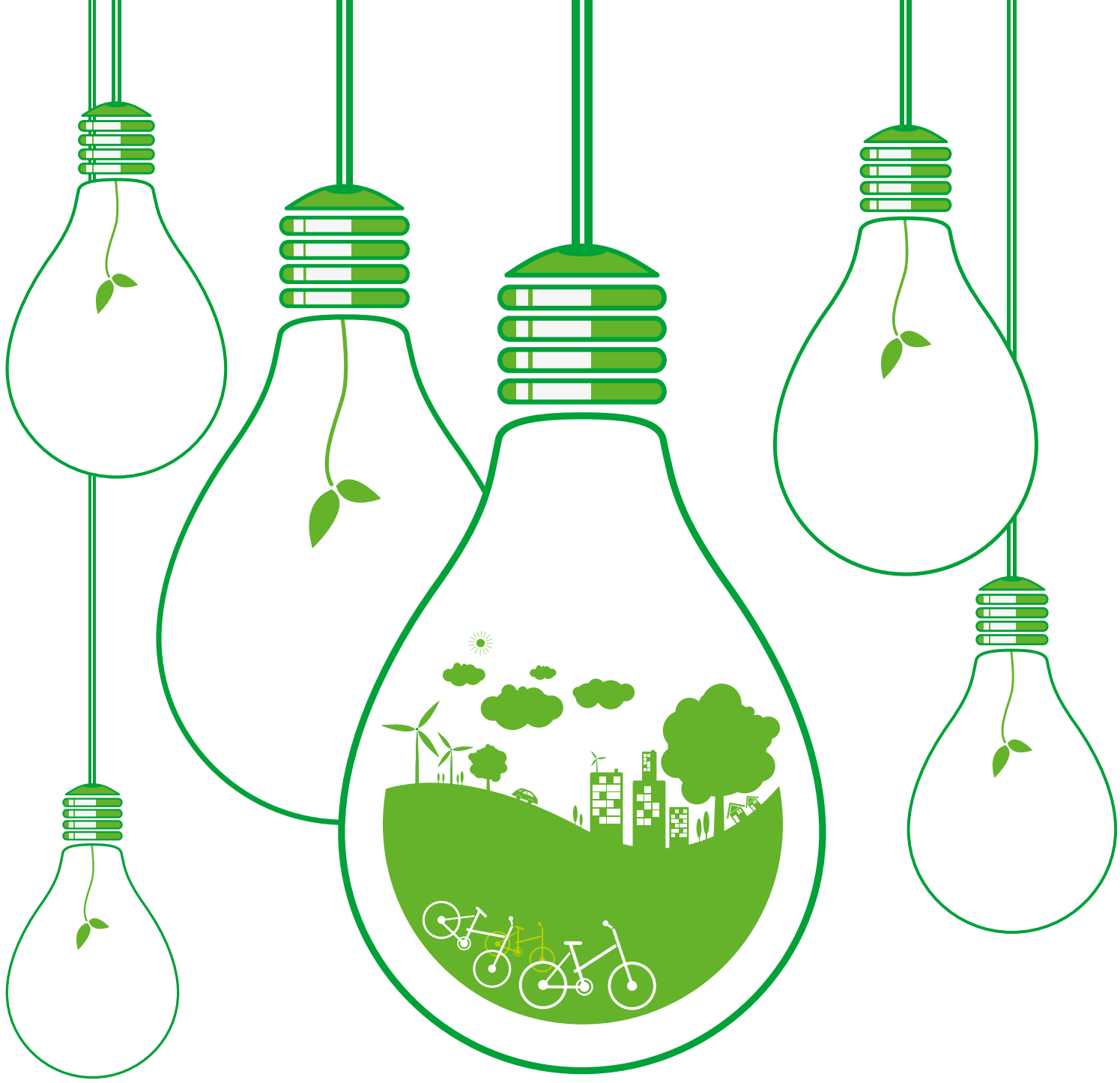
În câteva zile de la începerea măsurii de izolare, am mărit de 10 ori capacitatea liniilor noastre de internet pentru a face față exploziei necesităților de conectare dintre Curte și exterior. Acest lucru a putut fi realizat datorită mobilizării serviciilor implicate, care au depus toate eforturile pentru a realiza această operațiune într-un timp extrem de scurt.

Comunicarea și colaborarea au fost cuvintele-cheie ale activității noastre în timpul crizei legate de Covid-19, atât pentru activitatea judiciară, cât și pentru activitatea administrativă și deopotrivă în cadrul intern și în cel extern. Realizările cele mai vizibile sunt noul serviciu de videoconferință securizat instituit, care a permis organizarea deliberărilor și a conferințelor de cameră (15 pe săptămână), precum și a reuniunilor din cadrul direcțiilor instituției (150 pe săptămână). Acesta a permis de asemenea Curții de Justiție și Tribunalului să organizeze 77 de ședințe cu părți la distanță.

Criza legată de Covid-19 a prezentat provocări, dar a oferit și ocazia de a accelera transformarea digitală care era în curs în cadrul instituției. Astfel, după ce ne-am concentrat, într-o primă etapă, resursele asupra stabilității serviciilor informatice și de telecomunicații în contextul crizei, am reluat celelalte activități și proiecte într-un ritm normal, adaptându-le în același timp pentru a răspunde noilor nevoi generate de criză, cum ar fi, de exemplu, consolidarea autonomiei utilizatorilor în ceea ce privește instrumentele de telemuncă. Am urmărit de asemenea, în pofida situației de criză, foaia noastră de parcurs în materie de transformare digitală, în special în cadrul desfășurării proiectului de sistem integrat de gestionare a cauzelor (SIGA), precum și în ceea ce privește programele de stabilitate operațională.

Astfel, 2020 nu a fost un an de menținere a statu-quoului pentru DTI, ci un an de adaptare și de evoluție.

4

O instituție
care se preocupă
de mediu

Curtea de Justiție a Uniunii Europene urmează de mai mulți ani o politică de mediu ambițioasă care vizează respectarea celor mai exigente norme în materie de dezvoltare durabilă și de conservare a mediului.

La fel ca în fiecare an, instituția prezintă evoluția celor mai recentți indicatori de care dispune, și anume cei din anul 2019. În ceea ce privește anul 2020, acesta va fi un an special ținând seama de incidența activității la domiciliu generalizate asupra impactului de mediu al instituției. Acest aspect va fi prezentat cu ocazia Panoramei 2021.

Derularea proiectelor imobiliare ale instituției, precum și gestionarea cotidiană a mijloacelor și a instrumentelor puse la dispoziția sa sunt animate de preocuparea constantă a respectării mediului, pentru care stă mărturie obținerea **înregistrării EMAS** (*Eco-Management and Audit Scheme*) din anul 2016.

Înregistrarea EMAS, creată printr-un regulament european și conferită organizațiilor care îndeplinesc condiții stricte legate de politica lor de mediu și de eforturile lor în favoarea conservării mediului și a dezvoltării durabile, constituie astfel o recunoaștere deplină a angajamentului ecologic al Curții și a înaltelor performanțe de mediu atinse.

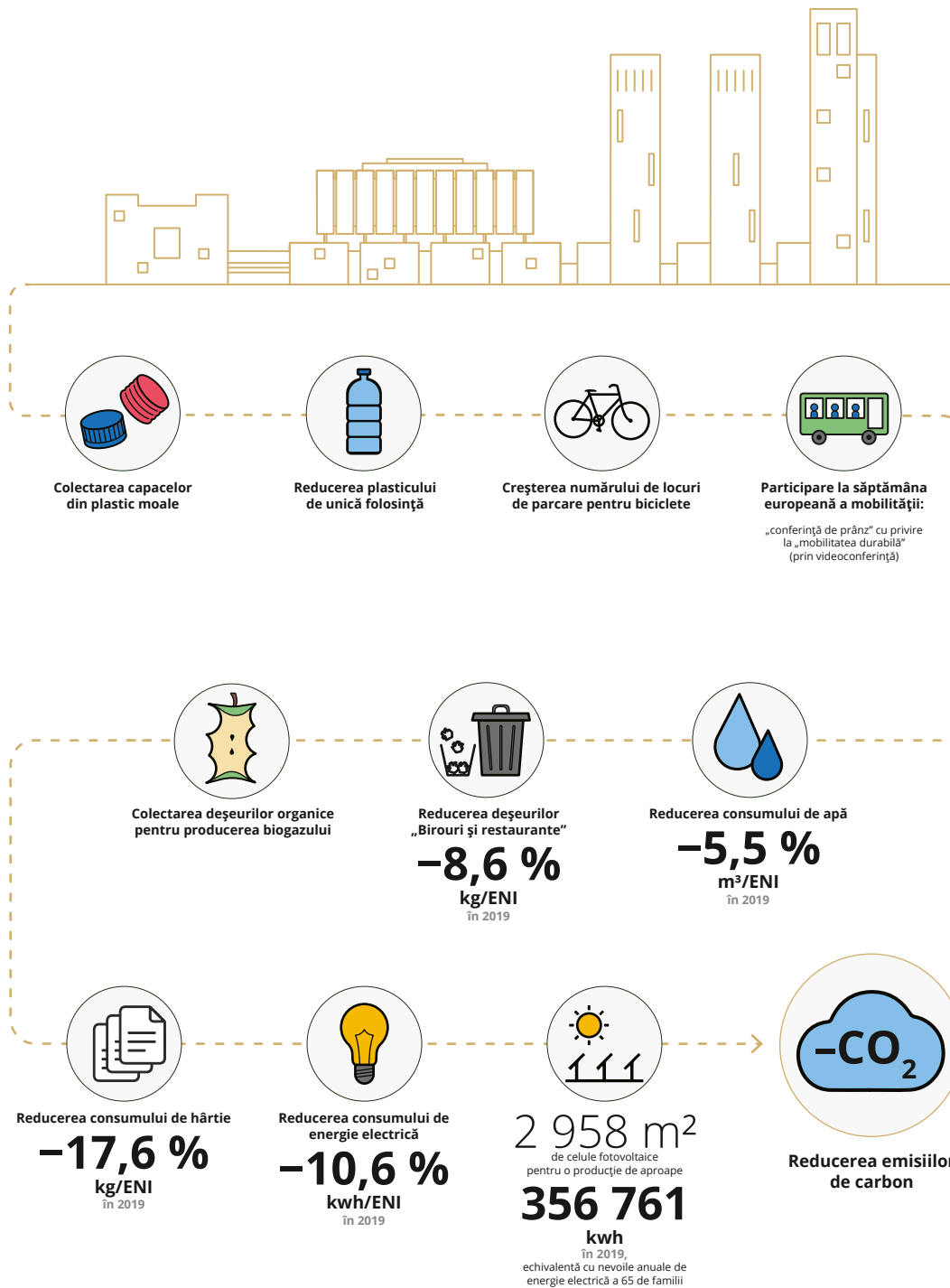
În **declarația sa de mediu anuală**, Curtea întocmește un bilanț detaliat al performanțelor de mediu și al proiectelor ecologice actuale și viitoare în cadrul instituției.

Printr-un **modul de formare online**, Curtea se adresează tuturor nou-veniților pentru a-i informa cu privire la aspectele de mediu ale activității lor zilnice, sugerând adoptarea unor obiceiuri corecte în ceea ce privește informatica și birotica, utilizarea energiei și a apei și tratarea deșeurilor, precum și deplasările lor.

Printre acțiunile concrete, Curtea și-a stabilit ca obiectiv eliminarea în totalitate a **sticlelor de plastic de unică folosință** din sălile de ședințe, de deliberare și de reuniuni în cursul anului: începând cu luna noiembrie 2020, Curtea a încetat să le mai comande.

Aplicația „e-Curia” (a se vedea p. 24) pentru schimbul de documente judiciare între reprezentanții părților și instanțele Uniunii are un impact pozitiv asupra mediului. Cu titlu de exemplu, dacă toate paginile actelor de procedură transmise Curții de Justiție și Tribunalului prin e-Curia în anul 2020 (peste 1 300 000 de pagini) ar fi fost depuse în format hârtie împreună cu seriile lor de copii, aceasta ar fi generat producerea unor documente corespunzătoare mai multor tone de hârtie, care, în plus, ar fi trebuit să fie transportate fizic până la Luxemburg.

Echivalentul normă întreagă (ENI) este o unitate care permite efectuarea unei măsurări a activității profesionale independent de disparitățile în ceea ce privește numărul de ore de muncă pe săptămână ale fiecărui agent, având în vedere diferite formule de muncă.

Indicatorii de mediu pentru apă, deșeuri, hârtie și electricitate corespund celor din anul 2019. Variațiile sunt evaluate în raport cu anul de referință 2015.

5

Privire
spre viitor

După schimbările cunoscute de instituție în anul 2020, anul 2021 se anunță ca fiind cel al continuării proiectelor în desfășurare, care integrează inovațiile ce rezultă din experiența muncii la domiciliu, în cadrul unei reveniri progresive la modalități de muncă ce implică o prezență fizică mai frecventă.

În contextul dematerializării, al simplificării și al raționalizării fluxurilor de documente și decizionale, un proiect de sistem integrat de gestionare a cauzelor, a cărui procedură de atribuire a unui contract de achiziții publice s-a încheiat în anul 2020, va cunoaște dezvoltări semnificative în vederea unei implementări care să permită câștiguri de eficiență importante atât pentru instanțe, cât și pentru serviciile asociate soluționării cauzelor.

Elementele pozitive întemeiate pe experiența muncii la domiciliu generalizate, constatate în special cu ocazia sondajelor realizate în rândul personalului și al șefilor de serviciu, vor face obiectul unei reflecții de ansamblu legate de modalitățile concrete de exercitare parțială a atribuțiilor la domiciliu. Aceste evoluții vor integra considerații referitoare la echilibrul dintre viața profesională și viața privată, la sprijinul acordat colaboratorilor pentru a deveni autonomi, cu un obiectiv centrat atât pe bunăstarea personalului, cât și pe calitatea prestațiilor furnizate, precum și la mijloacele de a asigura în acest context coeziunea personalului și dezvoltarea relației sale cu instituția.

Tehnologiile prezenței virtuale, exploatate intensiv în anul 2020, vor servi drept fundament pentru un proiect de diversificare a ofertei de primire a vizitatorilor. Acest proiect are vocația de a oferi vizitatorilor externi pentru care faptul de a se deplasa la Luxemburg constituie un obstacol în calea descoperirii Curții (în special din motive de distanțare geografică, cu efectul său în materie de timp și de cost, inclusiv ecologic) posibilitatea de a se deplasa virtual în incintele instituției pentru a participa la o vizită la distanță. Programul propus va include secvențe video, o vizită comentată a clădirilor, precum și întâlniri interactive cu membrii personalului instituției. Prin acest program de vizită la distanță, instituția dorește să ofere unui număr cât mai mare de persoane mijloacele de a lua cunoștință de rolul său în cadrul sistemului instituțional european și de contribuția sa la ordinea juridică a Uniunii, în urmărirea unui obiectiv democratic. Într-o primă etapă, în anul 2021 avea loc lansarea unei faze-pilot cu un număr limitat de grupuri care aparțin publicului tânăr (15-18 ani), înainte de a extinde și de a adapta oferta la alte tipuri de public.

6

**Rămâneți
conectați!**

ACCESAȚI PORTALUL DE CĂUTARE A JURISPRUDENȚEI CURȚII DE JUSTIȚIE ȘI A TRIBUNALULUI PE SITE-UL CURIA:

curia.europa.eu

URMĂRIȚI ACTUALITATEA JURISPRUDENȚIALĂ ȘI INSTITUȚIONALĂ:

- consultând **comunicatele de presă**:
curia.europa.eu/jcms/presseleases
- abonându-vă la **fluxul RSS** al Curții:
curia.europa.eu/jcms/RSS
- urmărind **contul Twitter** al instituției: [couruepresse](https://twitter.com/couruepresse) sau [eucourtpress](https://twitter.com/eucourtpress)
- urmărind **contul LinkedIn**:
<https://www.linkedin.com/company/european-court-of-justice>
- descărcând **App CVRIA** pentru smartphone-uri și tablete
- consultând **Repertoriul jurisprudenței**: curia.europa.eu/jcms/EuropeanCourtReports

PENTRU A AFLA MAI MULTE DESPRE ACTIVITATEA INSTITUȚIEI:

- consultați pagina referitoare la **Raportul anual 2020**:
curia.europa.eu/jcms/AnnualReport
 - **Panorama anului**
 - **Raportul privind activitatea judiciară**
 - **Raportul de gestiune**
- vizionați **animațiile de pe YouTube**

ACCESAȚI DOCUMENTELE INSTITUȚIEI:

- **arhivele istorice:** curia.europa.eu/jcms/archive
- **documentele administrative:** curia.europa.eu/jcms/documents

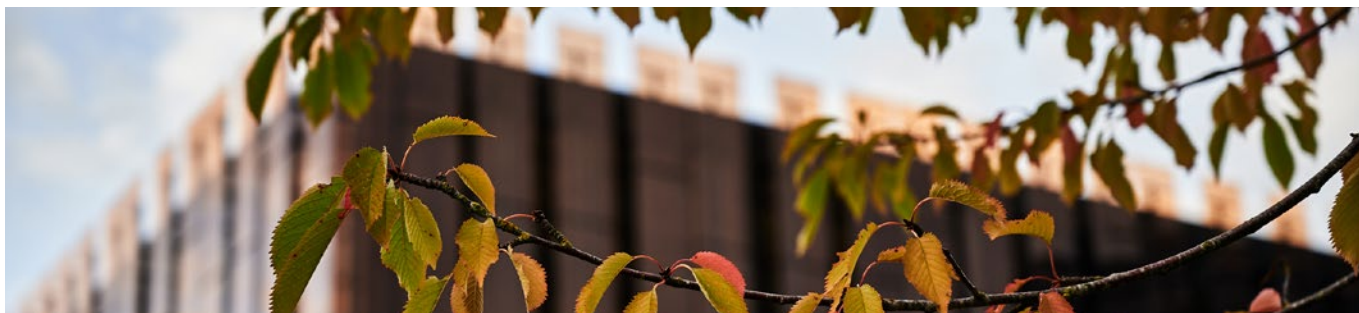
VIZITAȚI SEDIUL CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE:

- Instituția oferă persoanelor interesate **programe de vizite** special concepute potrivit interesului fiecărui grup (asistarea la o ședință, vizită ghidată a clădirilor sau a operelor de artă, vizită de studiu):
curia.europa.eu/jcms/visits
- Prin intermediul **vizitei virtuale a clădirilor**, veți putea de asemenea survola complexul imobiliar și pătrunde în interiorul acestuia fără a pleca de acasă:
<https://curia.europa.eu/visit360>

PENTRU ORICE INFORMAȚIE PRIVIND INSTITUȚIA:

- scrieți-ne prin intermediul **formularului de contact:**
curia.europa.eu/jcms/contact

CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

Curtea de Justiție
L-2925 Luxemburg
Tel. +352 4303-1

Tribunalul
L-2925 Luxemburg
Tel. +352 4303-1

Curtea pe internet: curia.europa.eu

Manuscris definitivat în martie 2021
Date atestate la 31.12.2020

Nici instituția și nicio persoană care acționează în numele instituției nu este responsabilă pentru utilizarea care ar putea fi dată informațiilor de mai sus.

Luxemburg: Curtea de Justiție a Uniunii Europene
Direcția de comunicare
Unitatea presă și media electronică

Fotografii: © Uniunea Europeană, 2019-2021
Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei.

Orice utilizare sau reproducere de fotografii sau alte documente al căror titular al drepturilor de autor nu este Uniunea Europeană este interzisă fără autorizarea titularilor drepturilor de autor.

Print	QD-AQ-20-101-RO-C	ISBN 978-92-829-3712-9	ISSN 2467-1401	doi:10.2862/412639
PDF	QD-AQ-20-101-RO-N	ISBN 978-92-829-3591-0	ISSN 2467-1630	doi:10.2862/23872
HTML	QD-AQ-20-101-RO-Q	ISBN 978-92-829-3568-2	ISSN 2467-1630	doi:10.2862/755063

CURTEA DE JUSTIȚIE
A UNIUNII EUROPENE

Direcția de comunicare
Unitatea Publicații și presă electronică

Aprilie 2021

